Pásztó Városi Önkormányzat

GAZDASÁGI PROGRAMJA

2020-2024

TARTALOMJEGYZÉK

I. Vezetői összefoglaló, stratégiai célok, helyzetkép 3
II. Rövid történeti áttekintés 9
III. Helyzetelemzés
A település földrajzi elhelyezkedése, adottságai, főbb jellemzői 10
Infrastruktúra helyzete 14
Vállalkozási tevékenységek jellege, összetétele 17
Az önkormányzat által ellátott feladatok, városi intézmények és humán erőforrások alakulása 19
Környezetei állapot 26
A település hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere 27
Az előző ciklusban megvalósult, folyamatban lévő fejlesztések 29
A település SWOT analízise 30

IV. Fejlesztési koncepció
A város adottságai és helyzete 31
Fejlesztési alapelvek 39

V. Stratégiai fejlesztési célok
Fejlesztési célok és elképzelések 40
Projektek 41
Munkahelyteremtés, foglalkoztatás elősegítés 49
Vállalkozások támogatása 50
Településfejlesztés, adópolitika, vagyongazdálkodás 51
Városüzemeltetési politika 52
Befektetési-támogatási politika 55

Összegzés, mellékletek 56

I. Vezetői összefoglaló

Pásztó több területen jobb adottságokkal rendelkezik, mint Nógrád megye keleti részén található települések, városok. Ezek közül ki kell emelni természeti adottságait, Budapest- és agglomerációjának relatív közelségét, a város szociális-, egészségügyi-, oktatási- és szolgáltatói hálózatának jó színvonalon történő működtetését, a városban megvalósítani tervezett közel 7 Milliárd Ft értékű fejlesztési projekteket, a négysávos 21-es fő közlekedési út megépítését, a helyi vállalkozások működését, valamint az EGLO Magyarország Kft. nagyberuházásainak pozitív hatásait.
A városi nagyberuházások elősegíthetik a helyi gazdaság fejlesztését, a város szolgáltató infrastruktúrájának magasabb színvonalon történő működtetését, ezáltal a lakosság életminőségének javítását. A város gyógyhatású termálvízű strandjának-, valamint történelmi városközpontjának több ütemben tervezhető fejlesztése lehetőséget biztosíthat a helyi turizmus, valamint a város vonzerejének növeléséhez.
A város által elnyert projektek megvalósítása 2018-ban elkezdődött, de a projektek nagyobb részének kivitelezése 2020-2022 között tervehető. A megnövekedett kivitelezői árak miatt az önkormányzatra külső- és saját forrás biztosításának kényszere hat.
A helyi gazdaság működése és fejlődése az elmúlt 5 évben szinte töretlen volt. Ez a helyi közhatalmi adóbevételek folyamatos növekedését eredményezte, mely a város anyagi mozgásterét - ha nem is a nagymértékben -, de folyamatosan bővítette.
Még előre nem látható negatív hatásokat fog eredményezni a koronavírus miatt kialakult veszélyhelyzet és ezek gazdaságra gyakorolt hatása.
Pásztó Városi Önkormányzat egyik legjelentősebb feladata a város gazdasági teljesítményének visszaállítása és lehetőségeihez mérten a gazdasági növekedés támogatása. Ez a helyi vállalkozások működésének - tervezett fejlesztéseinek támogatásával, a letelepülni szándékozó vállalkozások ösztönzésével, az önkormányzat tervezett projektjeinek megvalósításával, a város tőkebefogadó- és tőkeképző képességének erősítésével valósítható meg. A természeti és egyéb adottságok jobb kihasználása, a város vonzóbbá tétele, a hatékonyabb városmarketing segítheti a stratégiai célok elérését.
Továbbra is meg kell vizsgálni és a lehetőségekhez igazodva ki kell használni a 100%-os mértékű, vissza nem térítendő pályázati forrásokat, ügyelve a reálisan megvalósítható tervezésre, valamint a város rendelkezésére álló erőforrások biztosítására.

Stratégiai cél a város gazdaságának támogatása, fejlődési pályájának visszaállítása, a versenyképesség növelése, a Pásztói polgárok munkalehetőségének, valamint életkörülményének megtartása, javítása, a város működésének-, gazdaságának-, infrastruktúrájának- és közszolgáltatásainak hatékony fejlesztése.

Mindezen célok elérése során figyelembe kell venni a város lehetőségeit, a koronavírus által okozott gazdasági károk kezelését, enyhítését, a tervezett fejlesztéseket, azok humán- és anyagi erőforrás igényét, és a lehetőségekhez, valamint a város gazdasági adottságaihoz igazodva kell megvalósítani azokat.
Fontos, hogy Pásztó, járási szerepkörét megtartva és azt erősítve a lakosság és az ide látogatók számára is egyaránt vonzó, biztonságos és vendégszerető város maradjon.

A város stratégiai céljait az alábbi fő célkitűzések elérésével tervezi megvalósítani:

1. A helyi gazdaság fejlesztése
   a. A város gazdasági alapját a helyi KKV-k és az EGLO Magyarország Kft. mint egyetlen nagyvállalat működése adja.
   b. Támogatni kell a koronavírus által okozott gazdasági károk enyhítését és a helyi gazdaság mielőbbi működőképessé tételét.
   c. Továbbra is támogatni kell a város- és természeti környezetének védelmét és az erre épülő mezőgazdasági termelést és feldolgozást.
   d. Fontos a városban működő és az új ipari területre majdan betelepülő környezetbarát, innovatív, fejlett gyártási technológiát használó vállalkozások támogatása.
   e. Az elnyert és a ciklusban tervezett gazdasági- és a gazdaság működését támogató projektek jó színvonalon történő megvalósítása a lehető legkisebb önerő biztosításával.

2. Hatékony és jó színvonalú közszolgáltatások biztosítása
   a. A helyi igényekhez, valamint a kor elvárásaihoz igazodó, humán erőforrás biztosítása, fejlesztése és a munkavégzéshez szükséges feltételek megteremtése.
   b. Ügyfélbarát közigazgatás további erősítése.
   c. Az önkormányzat intézményrendszerének további fejlesztése.
   d. A hátrányos helyzetű lakossághoz kapcsolódó társadalmi hátrányok csökkentése.

3. Fenntartható városi környezet megtartása és fejlesztése
   a. A megújuló energiafelhasználás arányának növelése a városhoz tartozó intézményeknél.
   b. Az ehhez kapcsolódó projektek megvalósításának támogatása.
   c. A város, út -, járda- és csapadékvíz hálózatának fejlesztése.
   d. A városi környezet védelme, a hulladék gyűjtés- és kezelés javítása.

4. Hatékony városmarketing kialakítása és működtetése
   a. Vonzó városkép kialakítása az ingatlantulajdonosok motiválásával, a tervezett projektek megvalósításával, a civil szervezetek támogatásával, valamint a helyi szabályozás eszközeivel.
   b. Egységes és vonzó városkép megvalósításának támogatása.
   c. Befektetés ösztönzéshez kapcsolódó tevékenység tervezése és megvalósítása.
   d. A város hagyományos értékeinek megőrzése és a helyi identitástudat erősítése.

A gazdasági program elkészítésének háttere

A gazdasági program készítésének kötelezettségét Magyarország helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX, törvény 116. §- a is rögzíti. A Képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól. A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják. A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket. A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző cikluson túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.
Pásztó Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 112/2015.(IV.30.) számú határozatával elfogadta gazdasági programjának felülvizsgálatát és ezzel egyidőben hatályon kívül helyzete a 69/2011. (III.24) számú határozatával elfogadott gazdasági programját.
Megállapítható, hogy a 2015-2019 időszakra vonatkozó gazdasági program fejlesztési elemei nagyobb részben realizálódtak, mások megvalósítása csak a 2020-2024 időszakra tervezett cikluson belül, vagy azon kívül tervezhetők, valósíthatók meg.

A gazdasági programmal szemben támasztott elvárások:

1. *A kötelező- és vállalt feladatok hatékonyabb ellátását, a város működőképességének megtartását- és fejlődését szolgálja.*

2. *A tervezett feladatok, projektek megvalósítása és az ahhoz kapcsolódó pályázati források, saját erő összhangjának megteremtése.*

3. *A koronavírus által okozott gazdasági károk mérséklésének támogatása a Kormányzati intézkedések mellett, saját hivatali- és intézményrendszerén keresztül.*

I. Országos, megyei és járási helyzetkép

Magyarország keleti-nyugati gazdasági megosztottsága az elmúlt években még jobban növekedett, mint a 2010-2015 időszakban. A hátrányos helyzetű térségek 2/3 része, a hátrányos helyzetű népesség közel ¾ része az észak keleti régiókban van, mely a további fejlődés egyik, de talán leglényegesebb adottsági eleme, hátránya.

Magyarország népessége *2019.* január 1-jén 9 945975 fő volt. Az ország lakosság száma 2011-ben csökkent 10 millió fő alá (9 985 722 fő) és az óta is folyamatosan csökken. A természetes fogyás (élve születések száma mínusz a halálozások száma) magyarországi átlaga 7,9%, mely összeségében közel 26 ezer fős éves népesség csökkenést jelent. Ez az arány az Észak - Magyarországi régióban 18,1% !, míg a Közép - Dunántúli régióban csak 2,%. Országosan igen jó eredmény, hogy 2019-ben házasságkötések száma 15%-al növekedett az előző évi adatokhoz képest. Ez országosan 1013 többlet házasságkötést jelentett.

Nógrád megye lakónépessége alapján a megyék közt az utolsó helyen áll és 2018 végén 191 ezer fő alá csökkent. A cigány nemzetiséghez tartozók (Romani, Beás) száma 2018-ban megközelítette a 17 ezer főt, amely a megye lakosságának 9 %-a. E mellett szlovák és német nemzetiséghez tartozó lakosok vanna a megyében, akik aránya 2 % körüli.

A lakosság szám csökkenés a 2011-2015 között tapasztalt -0,81%-ról, 2015-2018 között -0,86%-ra növekedett. Ennél a statisztikai mutatónál a megyében 2011 hozta a változást, amikor a lakosság létszáma 200 ezer fő alá csökkent. 2019 végén a megyében 189 ezer fő élt.

Ezen népességmutató összességében azt jelenti, hogy 2001-2019 között közel 30 ezer fővel csökkent a megyei lakosok száma, amely majdnem a pásztói járás teljes lakónépességével egyenlő. Jó hír, hogy az elmúlt két évben a lakossági létszámcsökkenés lassult, de így is megközelítette a 4000 főt.

A havi nettó átlagkeresetek tekintetében országos szinten (2019. I-III. negyedévi adatok) a megyénket vizsgálva csak Békés Megye és Szabolcs Szatmár Bereg Megye rendelkezik roszszabb mutatóval. Budapesten, 2019 végén 299 e Ft, Pest és Heves Megyékben 221 e Ft, BAZ Megyében 198 e Ft, míg Nógrád Megyében 181 e Ft volt a havi nettó átlagjövedelem.

Így egy válság helyzetben a kis átlagjövedelemmel rendelkező, tartalékkal nem rendelkező dolgozónál-családnál sokkal nagyobb mértékű probléma alakulhat ki, mint a tőlük jelentősebb anyagi forrásokkal és tartalékkal rendelkező családoknál.

Nógrád megye 2018-ban az alábbi főbb mutatókkal rendelkezett az országos adatokhoz képest:

Területe:	2,7%
Lakónépessége:	1,9%
Foglalkoztatási létszáma:	1,8%
Regisztrált vállalkozások száma:	1,4%
GDP aránya:	1,1 %
Beruházások aránya:	0,6%
Ipari termelése:	1,0%
Épített lakások száma:	0,4%
Vendégéjszakák száma:	0,6%

A megyében a városi állandó lakosság száma 2019-ben az alábbiak szerint alakult:

Salgótarján:	35 470 fő
Balassagyarmat	15 025 fő
Bátonyterenye	12 349 fő
Pásztó	9 047 fő
Rétság	2 788 fő
Szécsény	5 721 fő

A megye gazdasági térszerkezete az elmúlt 10-15 évben jelentősen nem változott. Az ipari szerkezetátalakulás a megye keleti részében még kisebb-nagyobb állami segítséggel sem tudott megvalósulni.
Sajnálatos, hogy koronavírus által okozott gazdasági veszteségek a hátrányos helyzetű Nógrád megyében még nagyobb mértékben jelentkezhetnek.
Továbbra is a balassagyarmati, a szécsényi és a pásztói kistérségek érintésével húzódik az a határvonal, amely elválasztja a megyei területeket Közép - Magyarország legdinamikusabban fejlődő részétől és Észak-Magyarország, valamint Kelet - Szlovákia leszakadó válságtömbjeitől. Forrás: Nógrád Megye Területfejlesztési Koncepciója Helyzetfeltárás 2014-2020.
Nyugat Nógrádban jelentősebb ipari befektetések történtek, mint a megye keleti részében, amelyek a foglalkoztatási- és fejlettségi mutatókon is látszanak.

A pásztói járás Nógrád megye déli részén helyezkedik el és a 26 település lakóinak összlétszáma alig haladja meg a 31 ezer főt. Közvetlenül határos Heves- és Pest megyékkel, észak felé a Szlovák Köztársaság érhető el.
A 21-es számú főközlekedési út négysávosítása 2019-ben befejeződött, amely jelentős mértékben javította Hatvan és Budapest agglomerációjának elérését, a közlekedésbiztonságról nem is beszélve. Sajnálatos, hogy a 81-es számú vasúti vonal Hatvan-Salgótarján szakasza nem került korszerűsítésre, amely a busz és személygépkocsi forgalmat jelentős mértékben növeli az érintett útszakaszon.
A kedvezményezett járások körét az Európai Uniós tervezési ciklusnak megfelelően (2014-2020) a kormány felülvizsgálta. A Kormány 290/2014. (XI.26.) Kormány rendelete szabályozza a kedvezményezett járások besorolását.
A járások területi fejlettség alapján történő besorolásánál a társadalmi és demográfiai, lakás és életkörülmények, helyi gazdaság és munkaerő piac, valamint infrastruktúra és környezeti mutatókból képzett komplex mutatót veszik figyelembe.
Ezek alapján az ország 174 járásából 109 járás komplex mutatószáma nem éri el a 46,79 értékű határt, így ezek a kedvezményezett kategóriába sorolt járások.
A megye járásai komplex mutatószám alapján a következő besorolásokba tartoznak:

Kedvezményezett járások:

- balassagyarmati,
- bátonyterenyei,
- pásztói,
- rétsági,
- salgótarjáni.

Komplex programmal fejlesztendő járások:

- szécsényi

Meg kell jegyezni, hogy 2014 előtti 5 évben még a pásztói és a bátonyterenyei járás is a fejlesztendő járások kategóriába tartozott, de az óta némi javulás tapasztalható, melyet a komplex mérőszámok is bizonyítanak.
A Pásztói járás a megye 6 járása között, statisztikai mutatói alapján a 3-4 helyet foglalja el.
A város gazdasági potenciálja a helyi kis-és középvállalkozások működésének, megvalósított fejlesztéseinek, az Állami Nyomda Zrt. részbeni visszatelepülésének, valamint az EGLO Magyarország Kft. jelentős beruházásának- és létszámbővítésének köszönhetően erősödött. A megye legnagyobb megváltozott munkaképességű dolgozókat foglalkoztató üzeme, a Kézmű Közhasznú Nonprofit Kft. továbbra is stabil létszámmal működik Pásztón.

A Pásztó járás Budapesthez legközelebb elhelyezkedő Szabad Vállalkozási Zóna. Ez a cím még néhány évig biztosít előnyöket a területen működő vállalkozások fejlesztéseihez és befektetni szándékozó gazdasági társaságok letelepüléséhez.
Az elmúlt évtizedben megvalósított önkormányzati- és állami fejlesztési projektek elsősorban az infrastruktúra-, az egészségügy-, az oktatás- és a közigazgatás területére koncentrálódtak.
Pásztón az elektromoshálózat-, az ivóvíz-, a szennyvíz-, és a földgáz hálózat 90-100%-ban kiépített. Kivételt képez ez alól a Muzslai üdülő terület, a Mária tanya lakó ingatlanai és az ÉLGÉP lakónegyed, ahol ezen infrastrukturális elemek az elektromos hálózat kivételével, nagyobb részben hiányoznak. Mátrakeresztes városrész földgáz hálózattal nem rendelkezik. A városi belterületi utak 70- 80%-a kiépített, illetve időszakos kisebb javítások biztosítása mellett járható. A város járdáinak állapota hiányos, jelentős részük fejlesztésre szorul.

Pásztó Városi Önkormányzat

Az önkormányzat által ellátott feladatok:
Pásztó Városi Önkormányzat a 2011. évi CLXXXIX. törvény (Magyarország helyi önkormányzatairól) alapján látja el kötelező- és vállalt feladatait.
Az önkormányzat által fenntartott intézmények:

1. Pásztó Városi Óvoda és Bölcsőde
2. Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ
3. Pásztói Múzeum
4. Pásztói Gondozási Központ
5. Polgármesteri Hivatal

Pásztó Városi Önkormányzat vezetése mindig szigorú gazdálkodást folytatott, mely a város működőképességének megtartását eredményezte.

A város 2.256 M Ft vissza nem térítendő támogatással, a szükséges saját erő biztosításával, néhány kisebb projekt kivételével megvalósította a 2010-2015 között tervezett projektjeit.
Ebben az időben a városnak csak forint hitelei voltak. A magyarországi önkormányzatok hitelkonszolidációja 2013-2014-ben megtörtént. Pásztó esetében ez 159 M Ft tőke- és kamattartozás állami átvállalást jelentette. Ez a továbbiakban jelentősen korlátozta az önkormányzatok hitelfelvételi lehetőségét.
Az önkormányzat fegyelmezett pénzügyi politikája és szigorú költségvetési tevékenysége folyamatosan biztosítani tudta az önkormányzat és intézményei zavartalan működését.
Az önkormányzat 2015-től Folyószámla hitelt és Fejlesztési hitelt vett igénybe a zavartalan működés és a tervezett fejlesztések megvalósításának biztosítása érdekében.
E mellett az állami támogatások csökkenését igyekezett ellensúlyozni azzal, hogy minden évben pályázott az önkormányzatok rendkívüli támogatására.

II. RÖVID TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

Pásztó központi szerepkörének kialakulásában a legnagyobb lökést a bencés szerzetesek XII. század elején alapított monostora adta, melyet 1190-ben a III. Béla kezdeményezésére a ciszterci szerzetesrend vett át. A monostor a későbbiekben a ciszterciek apátságává alakult. A tatárjárás során elpusztult falut hamarosan újjáépítették, és kezdetét vette a középkori település mezővárossá való fejlődése. Később a település a Rátót nemzetségnek egyik fontos székhelyévé, uradalmi központtá vált. A mezővárosi jelleg erősödésének, és a város további fejlődésének alapjait teremtette meg, hogy Pásztó 1298-ban vásártartói jogot kapott, amely a kereskedelem mellett további lendületet adott a kisiparnak és a virágzó szőlészeti-borászati hagyományoknak. A város jelentőségét tovább növelte a Zsigmond király által 1407-ben adományozott városi kiváltságlevél.

A középkori város fejlődését a török dúlás szinte teljesen megállította. 1551-ben a visszavonuló császári csapatok felégették a stratégiai felvonulási úton fekvő várost. Innentől mintegy száz éven át Pásztó szinte teljesen elhagyatva várta sorsának jobbra fordulását. A török kiűzése után, 1650-ben a ciszterci szerzetesek a román-gótikus alapokon barokk stílusban építették újjá a templomot és az apátságot, és az egész településen kezdetét vette a középkori örökségen alapuló újjáépítés. Pásztó hamarosan újra a térség központi szerepkörét betöltő mezővárossá vált, kisvárosi jellegét továbbra is megőrizte, de a fejlődés dinamikája már nem volt a középkoréhoz mérhető. Erre az időszakra tehető a város szerkezetének végleges, a mai állapotokra is jellemző kialakulása.

A XIX. század második felében elindult ipari fejlődés a várost jórészt érintetlenül hagyta, mivel az akkor virágzó nagy nyersanyag-igényű termelési ágazatok - ásványkincsek híján - nem találták meg a megfelelő feltételeket a szűkebb térségben. A Zagyva völgyében 1867-ben megépített vasútvonal szorosabbra fűzte ugyan a város kapcsolatait az ország egészével, azonban a fontos infrastrukturális fejlesztések elsődleges haszonélvezői a szénben gazdag Salgótarján és Bátonyterenye települései voltak. A kisváros jelentősége a környék gyorsan fejlődő ipari centrumaihoz képest relatíven lecsökkent, gazdaságában továbbra is a kisipar, a mezőgazdaság és új elemként a könnyűipar képviseltette magát. A megváltozott körülmények hatására Pásztó 1871-ben elvesztette városi rangját. A települést a XIX. század második felében újabb csapás érte: az addig jelentős bevételeket hozó szőlészeti-borászati tevékenységet a filoxéravész lehetetlenítette el. A város szőlészeti tevékenységének jelentőségét az óta sem nyerte vissza.

A háború utáni szocialista városépítészet jegyei az 50-es évektől hagytak nyomot a településen. A 60-70-80-as években a város, központi részén létesült lakótelep jellegű beépítések a hagyományos szövetbe ágyazódva kerültek kialakításra, léptékében a kisvárosi jelleghez igazodva. A városközpont mai összképe jellegzetesen eklektikus, XX. századi. Forrás: Pásztó Integrált Városfejlesztési Stratégia

A város a XX. században is megőrizte kisvárosias jellegét, a lelassuló városi dinamizmus ellenére több fontosabb fejlesztés valósulhatott meg. Ilyen például a 2000-ben felépült új városi kórház, majd a városközpont fejlesztése és egyéb közszolgáltatást és infrastruktúrát érintő nagyobb beruházás.

Az apátság környezete, az „Oskolamester" középkori eredetű lakóháza és a kapcsolódó, ma a romkertben bemutatott építészeti alkotások nagysága és minősége a középkori város jelentőségét mutatják ma is a pásztóiaknak és a városba látogatóknak.

III. HELYZETELEMZÉS

1. Település földrajzi elhelyezkedése, adottságai

A pásztói kistérség Nógrád megye déli részén helyezkedik el, 552 km² területével a megye legnagyobb kistérsége. Földrajzi környezetében a fő tájat a Cserhát hegység biztosítja, a keleti részen a Mátra vonulatai jelentik határát, a két hegység között a Zagyva völgye húzódik. Itt található a kistérség központja Pásztó.

A 31ezer fő alatti (2019.) járási lakosság 70%-a kisebb településeken él. Csak 3 település lélekszáma haladja meg a 2 000 főt, és csak Pásztó népességszáma lépi túl a 9.000 főt. A kistérséget Hatvannál (M3-as autópálya) és a Szlovák Köztársasággal a 21-es számú elsőrendű főút és a 81-es számú vasútvonal köti össze. Pásztó földrajzi fekvése igen jó, mivel 25-30 km-re helyezkedik el a megyeszékhelytől, Salgótarjántól és a környező városoktól, Gyöngyöstől és Hatvantól.

Budapest határa a kistérségi központtól 76 km-re található, amely a gyorsforgalmi 21-es főúton és az M3-as autópályán, 50 perc alatt biztonságosan elérhető.

Pásztó országos hírű látványossággal, vonzerővel nem rendelkezik. A Nyugat-Mátra természeti szépségei sok természetjárót vonz a területre. A város fő látványossága a középkori emlékeket őrző romkert.

A pásztói idényjellegű strandfürdőt kiszolgáló kút 2010-ben ismételten megkapta a gyógyvíz minősítést. Az 1988-ban elvégzett balneológiai vizsgálatok alapján a kút vize mozgásszervi és reumatikus panaszok enyhítésére alkalmas. Az elmúlt években végrehajtott kisebb mértékű fejlesztések ellenére a strand színvonala nem felel meg az elvárt követelményeknek. Ezen kíván segíteni a strand jelenlegi fejlesztése (200 M Ft), amelyet remélhetőleg további fejlesztési források követhetnek.

2. Főbb demográfiai, foglalkoztatási jellemzők

Pásztó az országos adatokhoz, Nógrád megye városaihoz és kistérségeihez hasonlóan negatív népességi mutatóval rendelkezik, de azok a megyei átlagnál jobbak.

Pásztó lakossága ugyan folyamatosan kis mértékben csökken, de 2018-2019 évek között a lakosságszám veszteségének aránya az előző két évhez képest jelentősen csökkent (- 0,35%). Így 2019-ben 9 047 fő állandó lakost jelzett a statisztika. A 2001-2019 közötti időszakot vizsgálva megállapítható, hogy annak végére 1 253 fővel éltünk kevesebben Pásztón. Ez éves átlagban 66 fős létszám veszteséget jelent. A városi lakosság 2012-2017 közötti változását az alábbi diagram mutatja, mely összesen 470 fős veszteséget jelentett. Ez évekre bontva átlag 78 fős csökkenést jelent, mely az előbb említett 18 éves átlag felett van évente 12 fővel.

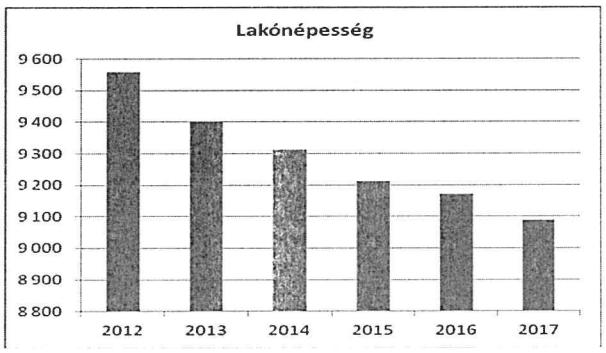

Forrás: HEP 2019

Az öregedési index (100 gyermekkorúra jutó 60 éves és annál idősebb lakosok) elmúlt öt évben folyamatosan növekedett, de az elmúlt 2-3 évben lassúbb mértékű növekedés tapasztalható. A 2012-2018 évek átlagának aránya 160 fölé emelkedett, ami azt jelenti, hogy Pásztón 100 gyermekre, több mint 160 idős korú felnőtt jut.
A belföldi vándorlások esetében 2008 - 2012 közötti vándorlási egyenleg (odavándorlás és az elvándorlás) átlagban 22 fő veszteséget mutatott. A 2013 - 2016 közötti években a vándorlási veszteség 18 főre csökkent. Régen nem látott fordulatot a **2016-os év hozta, amikor 16 fővel többen költöztek be a városba, mint akik elhagyták azt.**

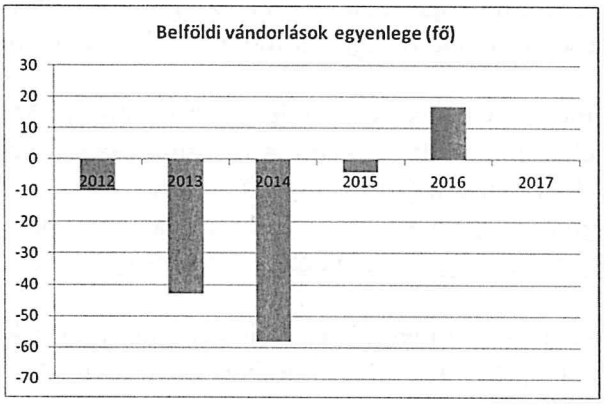

Forrás: HEP 2019

A természetes szaporodás 2012-2014 közötti átlag mutatószáma 3 fővel meghaladta az előző három éves időszak 60 fős átlagát. Ez azt jelenti, hogy ebben az időszakban, éves szintű átlagban 63 fővel többen haltak meg, mint az azt megelőző időszakban. Az élve születettek 70 fős száma az elmúlt három év legjobb eredményét hozta.
A természetes szaporodás (élveszületések száma és a halálozások száma közötti különbözet) 2012-2016 közötti időszakban átlag - 69 fős veszteséget mutatott. Az ezt megelőző 3 éves időszaké - 60 fő volt. Látható, hogy 2017-2019 között jelentősebb mértékű volt az elhalálozás, mint az élveszületések száma.
A 2017-es esztendő a 2002-2017 közötti 15 év csúcsát hozta a kiemelkedő 78 fős gyermekszületéssel. A védőnőktől kapott információk alapján 2018-ban 68 bébi, 2019-ben 66 gyermek született és 2020-ban is 65-70 gyermekszületés várható, amely igen örvendetes tény. Ez alapján megállapítható, hogy a 3 éves születési szám átlaga 66 csecsemő.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2012	62	127	-65
2013	61	132	-71
2014	68	108	-40
2015	57	136	-79
2016	53	145	-92
2017	78	216	-138
2018	68	211	-143
2019	66	227	-161

Forrás: TeIR, helyi adat

Örömteli tény az is, hogy a házasságkötések száma folyamatos növekedést mutat. Így Pásztón 2017-ben 41, 2018-ban 54, 2019-ben pedig 55 pár kötötte össze hivatalosan is az életét. Ez a tendencia 2020-ban is folytatódhat, mivel ezidáig 22 házasságkötés volt és e mellett a házasságkötési szándékot bejelentett párok száma 8 (2020.04.06.-i állapot).

Gazdasági jellemzők

Pásztó városa Nógrád megyén belüli közepesnél valamivel jobb gazdasági potenciálját minimális mértékben növelni tudta.

Ez azt jelenti, hogy az ipari-, a mezőgazdasági- és a szolgáltató szektorban működő vállalkozások számának csökkenése, a növekvő ingázás mellett, a hat járás között a pásztói járás továbbra is a 4. helyen áll.

Pásztó város adóbevételeinél a 2010-es évek elején stabil 360-380 M Ft nagyságú bevételek realizálódtak. Ezen bevételek az elmúlt években is folyamatosan növekedtek, annak ellenére, hogy az állam gépjármű adóelvonást hajtott végre 2014-ben.

A közhatalmi bevételek terén az igazi áttörést a 2018-as esztendő hozta, amikor a város közhatalmi adóbevételei éves szinten meghaladták az 509 M Ft-ot.

Pásztó Városi Önkormányzat az itt működő- és fejlesztéseket megvalósító vállalkozásoknak, valamint a 21-es főútvonal építésének köszönhetően növelte közhatalmi bevételeit. Nőt a helyben foglalkoztatottak száma is.

Városunkban jelentős termelői és raktározási fejlesztést hajtott végre az EGLO Magyarország Kft., mely több mint 400 fővel tudta növelni a foglalkoztatottak számát, amely a vírus helyzet előtt meghaladta a 800 főt. Rajtuk kívül több kisebb vállalkozás is fejlesztéseket tudott végrehajtani, mely a technológiai minőség változás mellett, minimális létszámnövelést is hozott.

Örömteli, hogy az Állami Nyomda visszahozta termelésének egy részét és a múlt év végére az üzem már több mint 40 fővel dolgozott.

Az önkormányzati-, vállalkozói- és privát építészeti beruházások jótékony hatást gyakorolnak a helyi vállalkozásokra is. Sajnálatos módon városunkban és környezetében is már több éve érezhető a szakember hiány.

A gazdaság egyik meghatározó eleme a városban rendelkezésre álló munkaképes lakosság száma és összetétele. Ezek korcsoportonkénti vizsgálatnál látható, hogy Pásztón a munkaképes korú lakosság a teljes lakosság 61%-ot képviselte 2018-ban, mely több mint 6300 főt jelentett.

A munkanélküli ráta 2019 végén országosan 4% alatt volt, amely Nógrád Megyében 7,5% mértéket mutatott. Heves Megyében 2,5%, míg BAZ Megyében 4,5% volt ugyanez a mutatószám. Sajnos a foglalkoztatási ráta vizsgálatánál is hasonló képet kapunk. Az országos átlag meghaladja a 61%-t, a budapesti 64,8%, míg a Nógrád Megyei 54,9% és e téren csak Somogy Megye mutat rosszabb adatot.

A településen regisztrált álláskeresők és szociális ellátásban részesülők

Megnevezés	Év/Mutatószám					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Regisztrált álláskeresők száma (fő)	347	341	329	333	317	336
365 napnál több ideje regisztrált munkanélküliek száma (fő)	57	69	87	109	70	77
Munkaképes korú lakosság száma - 15-61 évesek (fő)	6 598	6428	6379	6326	6249	6153
Munkanélküliségi ráta (%)	5,26	5,39	5,47	5,26	5,07	6,85

Forrás: KSH és önkormányzati adat

A táblázat jól mutatja, hogy a városban regisztrált álláskeresők száma az elmúlt 6 évben alig változott, átlagban 334 fő volt évente. A munkaképes korú lakosság száma viszont folyamatos csökkenést mutat, amely 2019. év végére már 410 fős veszteséget eredményezett. Ez magyarázza a munkanélküli ráta szinte folyamatos növekedését.
Más adatokból megállapítható, hogy az alacsony iskolai végzettségű álláskeresők a teljes állomány több mint 25%-át adják. Az ő elhelyezkedésük a legnehezebb az elsődleges munkaerőpiacon.

Közfoglalkoztatás

Pásztó Város Önkormányzata 2009 és 2015 között átlagban 131 fős közfoglalkoztatotti állománnyal rendelkezett, melyből 2015 volt kiemelkedő a 260 fő körüli átlag létszámával. 2016-2019 között a közfoglalkoztatottak éves átlagos létszáma 160 fő körül mozgott. Ezekben az években a legnagyobb létszámcsökkenés a mezőgazdasági munkavégzés területén következett be, ahol ma már csak 10-15 fő dolgozik.
Igen pozitív tény, hogy a gazdaság 2019-es megerősödésével sok közfoglalkoztatott dolgozó el tudott helyezkedni az elsődleges munkaerő piacon és jóval nagyobb jövedelemhez jutott. Sajnálatos, hogy a kialakult vírushelyzetben végrehajtott létszámcsökkentések elsősorban őket érinthetik.

Összességében megállapítható, hogy a közfoglalkoztatási programok igen nagy segítséget jelentettek és jelent ma is, - mint sokszor egyetlen lehetőség - a társadalom perifériájára szorult személyek, családok számára. E mellett a közfoglalkoztatásban résztvevők egy része jelentős mértékben járul hozzá a város hivatalának- és intézményeinek működtetéséhez is. Sajnálatos, hogy a kormányzat az elmúlt években nem emelte megfelelő szintre a dolgozók fizetését. Be kell látni, hogy ez a módszer egyben ösztönzi is az érintettek elhelyezkedését.

3. Infrastruktúra helyzete

Közúthálózat

Nógrád megye keleti részének meghatározó közúti közlekedési eleme a 21-es számú főközlekedési út, melynek négysávosítása 2019.ben befejeződött. Pásztó kedvező helyzetben van abból a szempontból, hogy a Hatvan - Salgótarján közötti átmenő forgalom elkerüli a települést, mivel a 21. számú főút a város nyugati szélén, a lakott területtől megfelelő védőtávolságban található.

A város környezetvédelmi és közlekedésbiztonsági szempontjából fontos, északi iparterülete állami forrást kapott az ipari terület és az ahhoz kapcsolódó elkerülő út megépítéséhez. Ennek eredményeként, várhatóan 1 éven belül elkészül a 10 hektáros ipari terület.

Városi úthálózat:

- Belterületi önkormányzati kiépített közutak hossza: 45,4 km
  (ezek jelentős része felújításra szorul)
- Belterületi önkormányzati kiépítetlen közutak hossza: 14,5 km

Ennek jelentős része nem a lakóépületek, ingatlanok, hanem egyéb földrészletek megközelítését szolgálja. Ezek kiépítését nem tervezzük. A kiépítetlen utak kb: 80%-a járhatóvá van téve.

- Külterületi utaknál 3,8 km kiépített (Muzslai üdülő) és 114,4 km kiépítetlen földút van. 2019-ben három külterületi útszakaszon, több mint 4,4 km mezőgazdasági út stabilizálása történt meg.

Vasúti közlekedés

A kistérség keleti részén, mindössze öt települést érintve (Jobbágyi, Szurdokpüspöki, Pásztó, Mátraszőlős, Tar) halad keresztül, a térséget az országos hálózatba bekapcsoló 81-es sz. vasúti fővonal. Az elhasználódott állapotban lévő vasúti pálya nem teszi lehetővé a mai kor követelményeinek megfelelő utazási körülmények biztosítását. Az elavult, csak jelentős mértékű sebességkorlátozással használható vasútvonal időszerű felújítása már évtizedek óta megoldásra váró feladatként szerepel a térségre vonatkozó fejlesztési tervekben. A megvalósítás még továbbra is várat magára, és nagy valószínűséggel ez a közeljövőben sem fog bekövetkezni.

Tömegközlekedés

A lassú és korszerűtlen vasúti közlekedés miatt a közúti buszközlekedés térnyerése figyelhető meg az előbbi rovására. Az utas szám folyamatos növekedéséhez, a járműpark fokozatos korszerűsítése is jelentősen hozzájárult. Így a megyeszékhely Salgótarján, vagy a főváros Budapest megközelítése is viszonylag gyorsan történhet.

Ugyanakkor más utazási feltételek tekintetében már problémák jelentkeznek a kistérségben. A ritka járatszámokból eredően időszakonként zsúfoltság alakul ki a járatokon.

A közúti közlekedésnél rendszeresített menetidő és a járművek színvonala és az utazás feltételei nincsenek arányban az utazási költségekkel. Gyöngyös, Gyöngyös-Pásztó busszal való megközelítése a ritka járatszám (7-8 járat) miatt nehézkes.

Kerékpáros közlekedés

A kerékpáros közlekedés városunkban egyre elterjedtebb. Az egész kistérség területén csak Pásztón található egy 700 méteres kerékpárút szakasz. A kerékpárutak hiányában, az egyre növekvő gépjármű forgalom mellett, főleg Pásztón jelentkezik fokozott balesetveszély.

A megyei TOP forrásnak köszönhetően, közel 2 Mrd Ft forrásból a pásztói ipari területről a bátonyterenyei és a szurdokpüspöki ipari területek összeköttetése érdekében, több mint 26 kilométer kerékpárút fog épülni, vagy a meglévő úthálózaton kijelölésre kerülni.

Parkolás

Az elmúlt években megvalósult fejlesztéseknek köszönhetően, több mint 200 új személygépkocsi parkoló épült a város központjában és annak közvetlen környezetében (Hunyadi úton 73 db, Csillag téren 31 db, Kölcsey úton 20 db, piacnál 46 db és a zeneiskolával szemben 19 db).

Mind ezek ellenére a városközpontban a parkolás csúcsidőszakokban és piaci napokon gondot jelent. A zöldváros projektben tervezett fejlesztések pozitív és egyben negatív hatással is lesznek a parkolásra. Egyrészt szabályossá válnak az érintett városi területeken a parkolások, más részt viszont a jelenlegi szabálytalanul parkoló gépkocsik parkolási lehetőségei csökkenni fognak.

Gyalogos közlekedés

A városban több mint 50 km kiépített gyalogút-járda van, melynek kb.: 40%-a felújításra szorul. Pásztón a gyalogos forgalom lehetőségei az elmúlt években javultak, amely elsősorban a különböző beruházásoknak köszönhető. Ezek közül ki kell emelni a városháza, a Margit Kórház és a kórházi szakrendelő teljes körű akadálymentesítését. A fogyatékkal élők közlekedését segítő és lehetővé tevő gyalogosforgalmi útvonalak, valamint a városban található közintézmények, és középületek akadálymentesítése csúszik.

Vezetékes gázszolgáltatás

Pásztón a vezetékes gázhálózat, a lakosság jelentős mértékű anyagi hozzájárulásával szinte teljes mértékben kiépült, a rákötések aránya megközelíti a 85%-ot. A mátrakeresztesi városrészben, a Muzslai üdülőterületen és a Mária tanya lakórészén nincs kiépítve a vezetékes földgáz hálózat.

Vezetékes ivóvízhálózat

A városi ivóvíz hálózat kiépítettsége közel 100%. A város ivóvíz szolgáltatásának nagyobb részét az ÉRV Zrt. látja el. A település ivóvíz ellátását a Kövicses-patak felduzzasztásával létrehozott hasznosi víztározó, valamint a Gyöngyösi út mellett működő kutak biztosítják. Az elavult AC (azbeszt cement) vezetékek kiváltását saját forrásból, több ütemben szükséges megvalósítani. Állami források ezt nem támogatják!

Szennyvíz hálózat

A pásztói szennyvíztisztító-telep 1970-1978 között épült, Pásztó Városi Önkormányzat tulajdonát képezi, melynek üzemeltetője az ÉRV Zrt. A telep 2000 m³/nap kapacitásra való bővítése, 2001-ben megtörtént. Ennek eredményeképpen a tisztított vízmennyiség előírt minősége javult, és a hasznosi, mátrakeresztesi városrészek szennyvízhálózatának rákapcsolása is megvalósult.

A tisztítómű technológiai háttere a kapacitásbővítés óta nem került felújításra, annak bizonyos műszaki berendezései (például az iszapvíztelenítő présgépek, utó-ülepítők, stb.) jelentős mértékben elhasználódtak.

A város szennyvízhálózata 100%-ban kiépített (3400 háztartás), melyhez több mint 85%-os arányú rákötés-használat kapcsolódik. A hálózatra történő további rákötéseket motiválja a megváltozott, szigorodott jogszabályi háttér.
A pásztói szennyvíztisztító telepen megtisztított vízének befogadója, a Zagyva patak.

Felszíni vizek
Pásztó város területére hulló, lefolyásra kerülő felszíni vizek befogadója a Zagyva patak. A belterületről lefolyó vizek a Ravasz-, a Csörgő-, a Butykás- és a Kövicses-patakon jutnak a Zagyvába. Pásztón a csatornahálózat elválasztott rendszerű. Külön csapadékelvezető- és szennyvízcsatorna-hálózat épült az eltérő minőségű, a város számára fölöslegessé váló vizek elszállítására.
A nagy mennyiségű és rövid idő alatt leeső csapadék, az elmúlt években többször okozott veszélyhelyzetet a városban. A 2005-ös és a 2010-es veszélyhelyzetek rávilágított arra, hogy az ivóvíztározó a régi módon már nem üzemelhet. A biztonságos működés érdekében az elmúlt években az árapasztó műtárgyon több átalakítást is végeztek és a gátat is megerősítették. Az elvégzett állami beruházások mellett továbbra is szükséges a mátrakesztesi városrész felett tervezett záportározó megépítése, valamint a patakmeder további megerősítése, bővítése.

Kommunális hulladék
A városban a kommunális hulladékszállítás- és kezelés megoldott. A vegyes települési hulladékot belterületen hetente, az üdülőterületeken áprilistól-szeptemberig heti 1 alkalommal, külterületen szükség szerint, az elkülönítetten gyűjtött hulladékot havonta szállítja el a közszolgáltató. A közületi hulladék a salgótarjáni hulladéklerakóba kerül beszállításra.
A modern és költséghatékony hulladékgazdálkodást a Kelet-Nógrád Térségi Hulladékgazdálkodási Társulás biztosítja.

Posta
A város postai szolgáltatása megfelelő, mivel a Fő utcai posta mellett a Cserhát lakónegyedben is működik egy kisebb posta.

Telefon- Internet
A vonalas telefonrendszer kiépített, melyet a mobil hálózatok szolgáltatásai egészítenek ki. A városlakók több internet és kábel televízió szolgáltató között választhatnak. Települési információk folyamatos biztosítása érdekében két helyi televízió is közreműködik.

4. *Vállalkozási tevékenységek jellege, összetétele*

Magyarországon 2019-ben a mikro-kis és középvállalkozások (1-9 fő) adták a GDP 23,4%-át, ezért jelentőségük helyi szinten is fontos.

Pásztón a helyi vállalkozások jelentős mértékű árbevétel növelést tudtak megvalósítani az elmúlt 5 évben, melynek eredményeként a város iparűzési adóbevétele 129 M Ft-al növekedett.

Pásztó Városi Önkormányzat lehetőségeihez mérten mindig támogatta a helyi Kis-és Közép Vállalkozások (KKV) fejlődését. Ezt nem csak adóbevételeinek növelése, hanem a helyi aktív korú munkavállalók helyben történő foglalkoztatása érdekében is tette. A városban a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyeit jelentős mértékben befolyásolják a regisztrált helyi vállalkozások és azok működése.

Pásztói Kis- és középvállalkozások

Év	*Vállalkozások összesen (db)*	*Kiskereskedelmi váll. (db)*	*Vendéglátóhelyek (db)*
2015	1080	357	43
2016	1018	244	41
2017	1027	267	41
2018	1041	293	42
2019	1038	287	39

Forrás: Önkormányzati adat

A táblázat jól mutatja, hogy a bejelentett vállalkozások száma az elmúlt 5 évben 42-vel csökkent, amely elsősorban a egyéni vállalkozásokat érintette.

Pásztón mindössze egy nagyvállalkozás (250 fő fölötti dolgozói létszám) található, igaz ez sem pásztói székhellyel, hanem csak telephellyel. Az EGLO Magyarország Kft. olyan telephellyel rendelkező vállalkozás, amely 2015-ben az 500 fő fölötti dolgozói létszámmal rendelkező kategóriába tartozott. A gyár a raktározási-, termelési- és szociális feladatellátásra épületbővítést hajtott végre, így 2019-ben már 800 fő fölé emelte dolgozói létszámát.

Pásztó és mikro térsége az elmúlt években megvalósított beruházásoknak, a kedvező földrajzi elhelyezkedésének, valamint a 21-es négynyomúsított főközlekedési útnak köszönhetően tudja tartani a megyei átlag feletti gazdasági- és foglalkoztatási pozícióját.

Meg kell említeni, hogy a közeli nagyvárosokba történő ingázók száma igen magas. A korszerű munkakultúra, a vidéki szempontból elfogadható bérek, a béren kívüli juttatások, ingyenes utazás, kedvezményes helyi étkezés, stb. még mindig vonzó az álláskeresők, de más munkáltatónál dolgozók számára is. Már évek óta tapasztalható a jól képzett, tapasztalattal rendelkező dolgozók más vállalathoz történő átcsábítása (Gyöngyös, Hatvan, Salgótarján), ami több esetben jelentős feszültségeket okozott az érintett nagyvállalatok között.

A több esetben 2-3 órás előkészület-utazási idő, a 3 műszakban való munkavégzés miatt sokan vállalnának helyben munkát, ha lenne közel azonos feltételeket biztosító helyi vállalkozás. Pásztó gazdasági szerkezetében az ipar, a mezőgazdaság mellet a szolgáltató szektor is hagyományosan meghatározó szerepet játszik.

A városban működő hazai vállalkozások mellett, továbbra is jelen vannak a külföldi érdekeltségű gyárak és kereskedelmi egységek.

Az ipar szerkezete az elmúlt években kis mértékben változott, mivel az Állami Nyomda Nyrt. termelésének egy részét visszahozta a pásztói telephelyére.

Jelentősebb ipari foglalkoztatók:

- EGLO Magyarország Kft.
- Kézmű Közhasznú Nonprofit Kft.
- Polytechnik Kft.
- SIC Hungary Kft.
- Elektro Mont Kft.
- Dension Audio Systems Kft.
- Baumit Kft.
- Reco Kft
- Csépe és Társai Kft.

A gazdálkodó szervezetektől begyűjtött információk alapján megállapítható, hogy a fenti vállalkozások 2019 végén, összesen több mint 1.200 főt foglalkoztattak Pásztón. Szükséges megjegyezni, hogy a Kézmű Közhasznú Nonprofit Kft. megyei szinten is meghatározó vállalkozás, amely csökkent munkaképességű személyeket foglalkoztat.

Jelentősebb mezőgazdasági, erdőgazdasági foglalkoztatók:

Pásztó hagyományos mezőgazdasági terület volt és az ma is, annak ellenére, hogy a domborzati viszonyok nem biztosítanak ideális termelési hátteret. Ezt néhány területen a magas aranykorona értékű jó minőségű föld kompenzál.

A város legnagyobb mezőgazdasági üzemében jelentős mértékű tulajdonos váltás következett be, amely a cég termék előállítási részét is érintette. A szántóföldi növénytermesztéssel foglalkozó Agro - Produkt Kft. évtizedek óta meghatározó szerepet tölt be a térségben. A sertéstenyésztéssel és sertéstartással foglalkozó IBARO Kft. éves szinten kb.: 25.000 sertést vág ledolgoz fel- és értékesít. E két vállalkozás nemcsak városunk, térségünk, hanem megyénk legjelentősebb vállalkozásai közé tartoznak. Együttesen a Sertéstelep megnevezésű külterületen közel 60 főnek biztosítanak munkahelyet.

Rajtuk kívül több jelentősebb családi és egyéni vállalkozás is működik. Ők azok akik, mind a gazdaságos birtokméret, mind pedig az ideális erő- és munkagép park területén, jelentős versenyhátrányokkal küzdenek.

Az őstermelők nagyobbik része, elsősorban a családi kassza kiegészítésére törekszik a saját zöldség-gyümölcs igényük kielégítésén túl.

A felújított és kibővített városi piac a családi gazdaságok, őstermelők, valamint a vásárlók számára is magasabb színvonalú kereskedelmi hátteret és nagyobb vonzerőt biztosít.

A településen a szőlőtermesztésnek és a borászatnak valaha nagy hagyományai voltak. Mára ezen ágazat, a szőlő területek elöregedésének és a termelők drasztikus csökkenésének eredményeként hanyatlóban van.

Jelentősebb szolgáltatók:

A városi - kistérségi igényekhez, valamint a fizetőképes kereslethez igazodva Pásztón számos kereskedelmi és vendéglátó ipari egység működik. Jelentős részük, több évtizedes családi alapokon nyugszik és jó színvonalú ellátást biztosít.

A város kereskedelmi ellátottsága elfogadható, de a helyi kínálat a magas színvonalú vásárlási igények kielégítésére nem alkalmas.

Ezen vásárlási igényeket a vevők elsősorban a környező nagyobb városok és Budapest jelentősebb bevásárló központjaiban elégítik ki. Ezzel szemben a városban több alacsonyabb színvonalú kiskereskedelmi üzlet található, mely a vevőknek főként az olcsóbb árukat kínálja.

A helyi élelmiszer kiskereskedelem területen főként a hazai és külföldi érdekeltségű kereskedelmi láncok üzletei foglalkoztatnak az átlagnál több dolgozót.
Pásztón a szálláshelyek tekintetében 16 magán szállásadót tartanak nyilván, akik összesen 51 férőhelyet kínálnak. Egyéb szálláshely a gyógypedagógia (96 fő), az erdei iskola (50 fő) épületeiben vannak. Örömteli tény, hogy a városban két új szállásadó hely is üzemel. Ezek közül az Öreg Bánya Panzió a strand melletti teniszcentrumban, a Pásztó Fogadó pedig a város központjában, az Ózon étterem mellett található. A Zsigmond Hotel továbbra sem üzemel.

A városban működő oktatási-, egészségügyi rendszerekben, valamint a helyi önkormányzat feladatellátásban 2019 végén, összesen több mint 500 fő dolgozott.

A pásztói iparterületek helyzete

Pásztó foglalkoztatási helyzetére a helyben történő munkavégzés és a közelebbi-, távolabbi városokba történő ingázás a jellemző. Az ingázók száma nem ismert, de több százra becsülhető.
A helyben történő munkavégzés lehetőségének jelentős részét a több évtizede itt működő ipari üzemek, a mezőgazdasági-, szolgáltató-, kereskedelmi vállalkozások, valamint az oktatásban-, az egészségügyben-, és a közigazgatásban működő intézmények biztosítják.
Az elmúlt hetekben tapasztalt a koronavírussal kapcsolatos intézkedések a helyi gazdaság szereplőinek nagyobb részére is negatív hatással vannak.
A gazdasági szereplők támogatására gazdasági mentőcsomagot dolgozott ki a Magyar Kormány. Ez a jelenlegi krízis helyzet kezelése mellett, a gazdaság újra indítását és egy elfogadható szintre emelését is támogatja.
A jelenlegi helyzetben is jól látható, hogy a rövid- és középtávon is elsősorban a helyi gazdaság újra indítását lehet célként kitűzni. Ipari üzemek betelepítése elsősorban a helyi, mikrotérségi munkalehetőségek megteremtése, a terület népességmegtartó erejének és a gazdaság jövedelemtermelő képességének növelése miatt lenne fontos feladat. Ennek infrastrukturális hátterét kívánják biztosítani a város északi és déli ipari területén tervezett fejlesztések. A majdan élkészült ipari területre (10 ha) való jelentősebb befektetések elsősorban az állami stratégiai partnerek támogatásával valósulhatnak meg.
Pásztó és térsége még 2 évig rendelkezik Szabad Vállalkozói Zóna címmel. Országosan a Pásztó és térsége a Budapesthez legközelebb eső szabad vállalkozási zóna, amely a befektetők számára több féle kedvezményt biztosít.

5. Az önkormányzat által ellátott feladatok, működtetett intézmények

A) A helyi közügyek és a helyben biztosítandó közfeladatok körében ellátandó feladatok

Az önkormányzati jogokat, illetőleg az önkormányzat hatáskörének jogszerű gyakorlását az Alkotmánybíróság, illetőleg a bíróság védi. Az önkormányzati jogok minden önkormányzat tekintetében egyenlők. Az önkormányzati autonómia lényegi vonása, hogy a helyi önkormányzat a törvény keretei között önállóan, szabadon mérlegelve járhat el. Döntése kizárólag törvénysértés esetén bírálható felül.
A települési önkormányzatok (községi, városi, fővárosi és kerületi) és a megyei önkormányzatok egymástól eltérő feladat-és hatáskörrel rendelkeznek. A helyi önkormányzatok a helyi igényektől és teljesítőképességtől függően egymástól eltérő önkormányzati feladat- és hatásköröket vállalhatnak. Az államigazgatási feladatok és hatáskörök telepítésénél is érvényesül az, hogy a városi önkormányzatok jegyzői több feladatot és hatáskört kapnak, melyeket a város területén kívül, rendeletben kijelölt illetékességi területen a községekre is kiterjedően látnak el.

Pásztó Városi Önkormányzat a 2011. évi CLXXXIX. törvény (Magyarország helyi önkormányzatairól) alapján látja el feladatait.

Az Mötv. szerint a helyi közügyek, illetve a helyben biztosítható közfeladatok:

- településfejlesztés, településrendezés, településüzemeltetés (köztemetők, közvilágítás, kéményseprés, stb.),
- óvodai ellátás,
- szociális, és gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások,
- egészségügyi alapellátás (háziorvosi, fogorvos, stb.), az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások, környezet-egészségügy (pl. köztisztaság, rovarirtás),
- kulturális szolgáltatás (könyvtár, közművelődés, előadó-művészet támogatása, stb.),
- helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás, ivóvízellátás, szennyvízelvezetés-, kezelés és ártalmatlanítás (csatornaszolgáltatás),
- lakás- és helyiséggazdálkodás,
- honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem,
- közreműködés a település közbiztonságának biztosításában,
- helyi közfoglalkoztatás,
- helyi adóval, gazdaságszervezéssel és turizmussal kapcsolatos feladatok,
- sport, ifjúsági ügyek,
- nemzetiségi ügyek,
- helyi közösségi közlekedés biztosítása,
- hulladékgazdálkodás,
- kistermelők, őstermelők jogszabályban meghatározott termékei értékesítési lehetőségének, hétvégi árusításának biztosítása.

B) Az önkormányzati intézmény- és feladatstruktúra

Az önkormányzat kistérségi feladatrendszeréből az Idősek Otthona, az Orvosi ügyelet (mikro térségre) maradt, melyhez 2016-tól a járási hatáskörben feladatot ellátó Család- és Gyermekjóléti Központ jött.

Bölcsődei- és óvoda fenntartás

Pásztó Városi Önkormányzat 2019-ben új, 12 férőhelyes bölcsődei ellátást indított az óvodai centrumban. Az önkormányzat egy óvoda fenntartásával, 1 székhely-intézményben és 2 tagintézményben biztosítja kötelező köznevelési feladatát. A köznevelési törvény változásával szigorodtak a 6 éves kor után óvodában maradás feltételei, továbbá 2015. év szeptemberétől kötelező a 3. életévtől történő óvodáztatás. Az óvodai feladatellátás korlátozása nélkül lehetőség van a 2,5 életévét betöltött gyermekek ellátására is. Jelentős hatással van a kapacitáskihasználtságra a harmadik éve működő katolikus egyházi óvoda is.
Az óvodai csoportok száma 9.

Egészségügyi ellátások

A szakrendelő, a gyermekorvosi- és védőnői ellátórendszer, valamint a gondozóház fejlesztése által a szakmai feltételek jelentősen javultak.
Az állam 2013. május 1.-jével állami fenntartásba és tulajdonba vette a Margit Kórház Pásztó által működtetett fekvő és járóbeteg szakellátó intézményeket.
Az önkormányzat által ellátandó egészségügyi alapellátás körében 4 felnőtt háziorvosi, 2 gyermek háziorvosi és 4 fogászati praxis működik. A városban védőnői szolgálat is elérhető, mely a Pásztói Gondozási Központ működtet.

A lakosság öregedésének ténye az egészségügyi ellátás vonatkozásában is jelentkezni fog, és az ellátási hangsúlyok más szakrendelésekre helyeződnek majd át.

Szociális ellátórendszer

Az önkormányzat továbbra is kiemelt figyelmet fordít az idősekre és a szociálisan rászoruló személyekre. Megállapítható, hogy az elmúlt évek során városunkban is nőtt a szociálisan nehéz helyzetbe kerültek száma. Az önkormányzat minden évben részt vett a Katolikus Karitász, és más segélyező szervezetek által indított adomány-elosztásban.
Alkalmanként, ily módon az élelmiszerek mennyiségétől függően 150-200 család részesült támogatásban. A továbbiakban is keressük azon lehetőségeket, amelyeket kihasználva városunk lakóinak természetbeni formában tudunk segítséget nyújtani.
Pásztó Városi Önkormányzat a Pásztói Gondozási Központ keretein belül biztosítja a szociális alap- és szakellátásokat, valamint a gyermekjóléti alapellátásokat.
Az integráltan működő intézmény tevékenységi köre az alapító okirata szerint: családsegítő-gyermekjóléti központ, családsegítés, gyermekjóléti szolgálat, szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, nappali ellátás (idősek klubja) és az idősek otthona. A Családok Átmeneti Otthona megszűnt.

Közművelődés, közgyűjtemény

A közművelődés legtágabb értelmezésében az iskolai rendszeren kívüli képzés és önképzés feladataitól a szabadidő kulturált eltöltése lehetőségének intézményi és rendezvényi biztosításán keresztül a civil szféra közösségszervező munkájában való részvételig mindenre kiterjed. Magában foglalja a különböző korosztályok életkorából adódó eltérő igényeket, a különböző érdeklődési területek szerinti szerveződéseket, máskor település egészének nyújtott kulturális szolgáltatásokat, szervezi az állami és nemzeti ünnepeket, teret biztosít az élethosszig tartó tanulásban érdekelteknek. A közművelődés intézmény- és kapcsolatrendszere a legalkalmasabb a szemléletváltoztatás elősegítésére, az innovatív, pozitív gondolkodás erősítésére.
Az önkormányzat két intézmény keretein belül biztosítja a kultúra és örökségvédelem intézményi hátterét.

A Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ integrációban látja el a közművelődési és könyvtári feladatokat.
A művelődési központ a működtetés örömteli időszakába lépett, mivel a hasznosi- és a mátrakeresztesi városrészekben található művelődési házak teljes energetikai felújításai hamarosan lezárulnak. Ezáltal igen korszerű és esztétikus közösségi épületek fogják kiszolgálni a kultúra iránt érdeklődő lakosságot.

A *Pásztói Múzeum* 2013. évben került az államtól önkormányzati fenntartásba. Az intézmény székhelye a Ciszterci Apátság tulajdonában lévő Kolostor épülete, emellett működtetésében van az Oskolamester Háza és a Csohány Galéria is. Legfőbb feladatunk az intézmények funkcióinak összehangolása, bővítése, egy hatékonyabb szervezeti struktúra kialakítása.

Sport

A sport elsősorban az ifjúság számára nyújt lehetőséget az egészséges életmódra, a szabadidősport- és a tömegsport rendezvények azonban korosztálytól függetlenül szolgálják ezt a célt, illetve nyújtanak kulturált szórakozási lehetőséget nézőiknek. A sport tevékenység a csellengők „lekötésének" egyik formájaként a bűnmegelőzés eszköze, illetve egészségügyi prevenciót is nyújt művelőinek.

Az iskolák egyházi, állami fenntartásba kerülésével az intézményi keretek között végzett sporttevékenységre kevés ráhatásunk van, a köznevelési törvény által kötelezővé tett mindennapos testnevelés azonban segíti egészség-megőrzési céljainkat. Az intézmények nagy gondot fordítunk a diáksport feladatokra, hiszen a sportszervezetek szakmai munkájának ez az alapja. A város a régóta jelentkező létesítményhiányt rekortán- és műanyag borítású kispályák, valamint füves nagypályák építésével, illetve azok megvalósulásának támogatásával segítette. **Ezek együttes pályázati és saját forrása megközelítette a 180 M Ft-ot.**

A városi uszoda építéséhez szükséges terület átadásra került az államnak és jelenleg a projekt megvalósításának előkészítése zajlik. Sajnálatos tény, hogy a város sportcsarnokának építésével kapcsolatosan nem történt előrelépés.

Civil szerveződések

A város közösségi életének jelentős helyszínei a civil szervezetek. A városban közel 80 civil szervezet működik, melyek alig több mint fele bejegyzett szervezet (egyesület, alapítvány). Önkormányzati támogatást évente 30-40 szervezet kér és kap, de megállapítható, hogy a támogatások csak a működési költségeik egy részét fedezik. A civil szerveződések egy része a város kulturális életében is komoly szereppel bír, illetve egyéb közfeladatot lát el.
A civil szervezetek tevékenységére fokozottan építünk a jövőben a sport-, a közművelődés- és egyéb területek vonatkozásában.

A Pásztói Városgazdálkodási Közhasznú Nonprofit Kft.

A város által alapított és ma is működtetett szervezet meghatározó szerepet tölt be az önkormányzat kötelező feladatellátásában.

Ingatlan üzemeltetés	Útüzemeltetés
Temető üzemeltetés	Parkfenntartás
Úttisztítás	Parlagfű mentesítés
Csúszásmentesítés	Piac üzemeltetés
Játszótér üzemeltetés,	Strand fenntartás, üzemeltetés

<u>Közülük kiemelhető fontosabb tevékenységek</u>

Ingatlanüzemeltetés

A Kft. 32 db lakást, 1 db irodaépületet, 1 db erdei iskolát és 25 db egyéb ingatlant kezel.

Játszóterek

15 játszóteret üzemeltetnek.

Parkfenntartás

A 372 ezer m^2 park és zöldterület rendben tartására, közcélú munkaerő bevonásával.

Temető fenntartás

Pásztón 37 ezer m^2, Hasznoson 13 618 m^2, Mátrakeresztesen 4 884 m^2 területen.

Útfenntartási, úttisztítás feladatok

A meglévő belterületi közutak, illetve járdák állagának megóvására. Hidak és műtárgyak fenntartása, árkok karbantartása, közúti jelzések és úttartozékok fenntartása.

Városi piac üzemeltetése

A piacot szerdán és szombaton jelentős számú eladó és vevő használja.

Parlagfű mentesítés

Komoly feladat a 211 ezer m^2 belterület miatt.

Strand fenntartás és üzemeltetés

Városunkban működő egészségügyi és oktatási intézmények

A város vezetésének ezen feladatok ellátására már nincs közvetlen ráhatása, mivel az intézmények állami és megyei kezelésben, működtetésben vannak. Tevékenységük jelentős mértékben befolyásolják a városban és a térségben élők életét, komfortérzetét, lehetőségeit, stb. Fontos, hogy a város ezen intézményekkel is megfelelő színvonalú kapcsolatot ápoljon, ismerje jelenlegi működésüket, problémáikat és fejlesztési terveiket. Nagyon fontos feladat a polgárok-, gazdálkodók, érdekképviseleti szervezetek, stb. igényeinek intézményvezetők felé történő közvetítése.

Margit kórház

A Margit Kórház struktúrája 2007. április 1-től jelentős mértékben megváltozott. A korábbi aktív ellátással szemben elsősorban rehabilitációs és krónikus ellátást nyújtó intézménnyé alakult át. Mindösszesen 20 aktív belgyógyászati ágy maradt. Emellett 10 ágy, ápolási, 70 krónikus, 75 ágy mozgásszervi rehabilitációs és 15 ágy sebészeti fekvőbeteg ellátást biztosít. Ebben az időben gazdasági mélypontot élt meg kórház, mely 2009. elejére megszűnt. Az **„Év Kórháza 2009."** címet elnyert kórház munkájának hangsúlyát a minőség fokozására tette. Stratégiai célja a lakossági igényeknek megfelelő színvonalú ellátása, mely szerint bővíteni kívánják a krónikus, rehabilitációs ágyak számát.

A 2010. szeptember 30-án átadásra került új Szakrendelőt költséghatékonyan üzemeltetik. A 2010-ben és 2013-ban EU pályázat keretében megvalósult projektek, biztosították az amortizálódott infratsuktúra és eszközpark megújulását, a legkorszerűbb orvosi műszerek beszerzését, az informatikai rendszerünk korszerűsítését és betegelőjegyzési és beteghívó rendszer kialakítását, a tüdőgondozó bekerülését a központi telephelyre. A kormányzati akaratnak megfelelően 2012. május 1-től állami tulajdonba került a kórház, majd 2012. július 1-től és 2014. július 1-től ismételten változott a fekvőbeteg struktúra. Az aktív fekvőbeteg ellátás megszűnt. Továbbra is érvényben kell tartani azt a célmeghatározást, miszerint szorgalmazni kell az új típusú, gazdaságos szolgáltatások rendszerének kiépítését, illetve a teljes struktúraátalakítással összhangban kell a gazdaságos működtetést biztosítani.

A kórház osztályai: 80 ágyas Krónikus Belgyógyászati Osztály
60 ágyas I. Mozgásszervi Rehabilitációs Osztály
35 ágyas II. Mozgásszervi Rehabilitációs Osztály
15 ágyas Sebészeti mátrix (nem OEP finanszírozott)
Egynapos sebészeti ellátás fekvőbeteg háttérrel

2017. január 1-től az állam átvette a köznevelési intézmények működtetését az önkormányzatoktól, így az ezzel kapcsolatos feladatellátás megszűnt. Ez évente több tízmillió forintos megtakarítást eredményez az önkormányzatnak.

Mikszáth Kálmán Gimnázium és Kollégium

Pásztó város egyetlen, állami, középfokú, nappali rendszerű, közismereti képzést kínáló intézménye, amely a Tittel Pál kollégiumot is magában foglalja.

Az iskolában jelenleg három tagozaton, öt évfolyamos osztályban folynak a képzések. A gimnáziumi osztályok közül az egyik egy általános, angol, illetve német nyelvű nyelvi előkészítős évfolyammal, a másik kettő pedig magyar-francia, valamint a magyar-német két tanítási nyelvű tanrend szerint működik.

Az intézmény létszáma 2019. évre vonatkozó adatok alapján a következő:

1.	Francia tagozat	149 fő
2.	Gimnáziumi tagozat	159 fő
3.	Német tagozat	44 fő
4.	Gimnáziumi tagozat (4 évfolyamos)	19 fő
5.	Szakközépiskolai tagozat	11 fő
	Összesen	**382 fő**
Kollégisták száma		73 fő

A pedagógusok létszáma 50 fő (43 fő státuszon), a pedagógiai munkát segítők létszáma 5 fő, a technikai dolgozók létszáma 12 fő, a közfoglalkoztatottak létszáma 4 fő.

Az iskola egyik legnagyobb problémája, hogy az oktató-nevelő munka rossz állapotban levő épületekben folyik (Rákóczi u. 1. , Fő út 58., Rákóczi u. 5.). Az elmúlt 2-3 évben a Fő úti épületben és a Kollégium vizes blokkjaiban is történtek korszerűsítések.

A hatékony és gazdaságos működéshez elengedhetetlen lenne egyetlen, a 21. század kívánalmainak megfelelő, korszerű iskolaépület. A mindennapos testnevelés tárgyi feltételeinek megteremtéséhez egy modern, tágas, szabványos méretű tornacsarnok építésére lenne szükség.

Az intézmény aktívan részt vesz a város és tágabb környezetének kulturális-társadalmi életében. Az iskola céljait annak alapítványai:

a Pásztói Életesély Alapítvány,
a Pásztói Francia-Magyar Kéttannyelvű Képzésért Alapítvány
a Pásztó Kollégiumáért Alapítvány szolgálják közvetlenül.

A városi szervezetekkel, szereplőkkel kialakított kapcsolatok mellett jelentősek az országos partnerekkel (iskolákkal, alapítványokkal, egyéb szervezetekkel) folytatott munkák, valamit a külföldi kapcsolatrendszer. Ennek keretében folyamatos és állandó munkakapcsolatban állnak egy németországi (Osterburken), két francia (Ruffec, Valance), egy belga (Namur), és egy svájci (Wohlen) iskolával, valamit Európa számos országában bonyolítanak le különböző ifjúsági projekteket.

Szükséges megvizsgálni, hogy városban és annak környezetében működő, vagy az ipari területre letelepülni szándékozó vállalkozások milyen szakembereket igényelnek és a város középfokú képzését lehetőség szerint ezekhez kell alakítani. Már évek óta tapasztalható a műszaki középiskolások (gépész, mechatronika, programozó) és technikusok iránti kereslet.

Zsigmond Király Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Az általános iskola 2015-ben nevet változtatott, így az addig egymás mellett működő két általános iskola egyesült. Majd 2018-ban feladatköre a jelenlegi névben jelzett művészeti oktatási tevékenységgel kibővült.

Az intézmény által ellátott feladatok:

- általános iskolai nevelés-oktatás, nappali rendszerű iskolai oktatás
- alapfokú művészetoktatás
- sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (beszédfogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos)
- iskolaotthon, napközi otthonos ellátás, tanulószoba

Kisebbség: A roma kisebbséghez tartozó tanulók becsült aránya kb.:14-15%.

Az iskola diákjai elsősorban pásztóiak, de Mátraszőlős, Alsótold, Bokor, Cserhátszentiván, Felsőtold, Garáb és Kutasó községekből bejáró tanulókat is ellátja. A beiskolázási körzetbe élő családok szociális, kulturális és anyagi helyzete általában igen eltérő, ezért az intézmény, nevelő és oktató munkája ehhez igazodik: tanórán és tanórán kívül is megpróbálják segíteni a

nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintik a tehetséges, jó képességű tanulók fejlesztését is.
Az általános iskolában az engedélyezett **osztályok száma: 25**. (8 évfolyamon 3-3 osztály, kivéve a 8. évfolyamot, ahol kifutó rendszerben 4 osztály van.). A művészeti iskolában az engedélyezett évfolyamok száma 12.

Tanulói létszám a 2018-2019 tanévben mindösszesen 799 fő volt:

Általános iskola: 617 fő
Alsó tagozat: 290 fő
Felső tagozat: 327 fő
Művészeti iskola: 182 fő

A tanári létszám az általános iskolában 57fő, a művészeti oktatásban pedig 14 fő volt 2019-ben.

Magyar Szentek Római Katolikus Óvoda és Általános Iskola

Az intézmény 2013. szeptember 1-én nyitotta meg kapuit, 1-4 évfolyamon, a szükséges alkalmazotti létszám biztosítása mellett. Az egyházi általános iskola ma már 8 évfolyamos iskolaként működik. Az oktatási intézmény a város központjában helyezkedik el a templom mellett, így megközelítése könnyű (busz, autó, stb.). Az óvoda 2012-ben egy vegyes életkorú csoporttal indult, melyet minden évben 1-1 csoporttal fejlesztettek.
Az egyházi óvoda - iskola létrehozását és folyamatos fejlődését a pásztói szülők, gyermekek mellett, több mint 15 egyéb településről bejáró gyermek ellátása is segíti. Például Bér, Jobbágyi, Ecseg, Csécse, Szurdokpüspöki, Tar, Mátraszőlős, Nagybátony, Mátraszentimre. Az általános iskola tanulói létszámának kb: 60% pásztói gyermek.
Az iskola bevezette az Organikus pedagógiai programját, és a gyógy testnevelő, a logopédus, a fejlesztő pedagógus mellett, iskola pszichológus is segíti munkájukat.

Tanulói létszámuk jelenleg 267 fő, melyből az:

Általános iskolában: 190 fő
Alsó tagozat: 90 fő
Felső tagozat: 100 fő
Óvodában: 77 fő (3 csoportban) jár.

A tanári létszám az általános iskolában 15 főállású és 4 óraadó tanár, az óvodában pedig 6 pedagógus és 3 dajka.

Intézményük a gyermekek keresztény szellemben történő nevelését, oktatását tűzte ki célul. Céljuk érett, felelős, keresztény személyiségű emberek formálása, a személyes hit elmélyítése, a keresztény világnézet kialakítása, az egyéni képességek kibontakoztatása és a tehetséggondozás.
A 2014/2015 tanévtől felmenő rendszerben évente egy-egy évfolyammal bővült az intézmény. Így először a 2018-19. tanévben válhatott 8 évfolyamos általános iskolává.
Nagy lépés történt az iskola életében, amikor 2018-ban a főépületen teljes energia hatékonysági felújítást hajtottak végre. A következő nagy eredményt 2020-ban könyvelhette el az iskola, amikor Széchenyi utca másik oldalán megépült új tornatermet vehették birtokba. Az óvoda egy szárnyának felújítását, és a az épületrész tetőszerkezetének cseréjét tervezik ez évben.

Pásztói Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium

Az intézmény 35 éve szolgálja Nógrád megyében a kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók gyógypedagógiai nevelését-oktatását, mely a megyei szakértői bizottság szakértői véleménye alapján vehető igénybe.
Az intézmény 1983. augusztusától több átalakuláson, átszervezésen ment keresztül. A legutolsó 2016. nyarán történt, amikor a gyermekotthon rész a szociális ágazatba került át, de bérlőként a Pásztói Gyermekotthon néven az épületen belül működik tovább.
A közel 132 fős tanulói létszámot enyhe- és középsúlyos értelmi fogyatékos, valamint pervazív fejlődési zavarral, autizmussal élő gyermekek alkotják 3-23. életév közötti életkorban. Szakmailag és szervezetileg önálló hat intézményegysége van.

6. Környezeti állapot

Megállapítható, hogy a városban eddig működött és jelenleg is működő ipari vállalkozások, más gazdasági szereplők nem végeztek nagyobb mértékű környezetszennyező tevékenységet a város közigazgatási területén. Tevékenységük megfelel az egyre szigorodó környezetvédelmi és természetvédelmi előírásoknak. Meg kell jegyezni, hogy a keletre irányuló repülőgépjáratok számára kijelölt légi folyosón megvalósított nagytömegű repülés rontja a város levegőjének minőségét.

Környezetvédelem

A környezeti állapot alapvető meghatározója az emberi tevékenység, a gazdasági szerkezet. A városba, valamint a város mikro térségébe jelentős károsító üzem, gyár nem települt és a város vezetőinek szándéka szerint várhatóan nem is fog települni. Ez a hozzáállás a preventív, környezetgazdálkodásra utaló felelős gondolkodásmód térnyerését igazolja.
Pásztón a környezettudatos életvitel a mindennapi élet mellett, a közoktatás szerves részévé vált. A városban működő állami bölcsőde-, óvoda-, általános iskola és líceum, valamint a katolikus óvoda-, és iskolái már több éves tapasztalattal rendelkeznek környezeti nevelés területén. Ezek a mindennapi életvitel mellett, példaértékű projektek megvalósításával is párosul.
Mind ezek ellenére még mindig igaz, hogy a környezeti problémák jelentős részét a tudatlanságból vagy nem megfelelő hozzáállásból fakadó emberi tevékenység okozza. Az ismeretek hiánya és a környezeti tudatosság alacsony szintje vezet ahhoz, hogy az emberek saját környezetüket szennyezik az illegális szennyvízbekötésekkel, hulladéklerakással és a nem megengedett, sokszor veszélyes anyagok elégetésével. Az elmúlt években az önkormányzat és a Városgazdálkodási Kft. jelentős lépéseket tett a zöld és az „E" hulladékok gyűjtése terén. E területen szinte folyamatosnak számít néhány civil szervezet szemétgyűjtési és terület tisztítási akciója, mely példaértékű.

Levegő szennyezettség

Városunkban magas légszennyezettséget okozó üzem, vállalkozás nem működik. A lakossági, fűtési eredetű levegőszennyezés idényjellegűen jelentős lehet. A város mellett elhaladó 21. sz. főútvonal, valamint egyéb nagy járműforgalmat bonyolító közutak mellett - a forgalomtól és az időjárási viszonyoktól függően – időszakosan jelentősebb, de határértéket nem túllépő levegőszennyezésre lehet számítani.

A város levegőjére jelentős hatással van a felettünk kialakított légifolyosó, melyet nagy számban használnak nagy teljesítményű repülőgépek

Felszíni vizek

A Mátra lába és a Magas-Mátra kistérséget érintő területei a Zagyva bal parti vízgyűjtőjéhez tartoznak. Bal oldali mellékpatakjai a Kövicses- és a Diós-patak. A Kövicses patakon épült meg a kommunális ivóvízellátást biztosító és horgászati célra hasznosított 23 ha-os vízfelületű Pásztó - Hasznosi-víztározó.

A terület a Közép - Duna - völgyi Vízügyi Igazgatóság illetékességi területéhez tartozik. A város területe összességében vízszegény, annak ellenére, hogy az utóbbi évek heves esőzései javítottak ezen a helyzeten. Legjelentősebb folyóvize a Zagyva patak. Felszíni vízrajzi állomás Pásztónál is működik. A Zagyva vízminősége általában II. osztályú.

Felszín alatti vizek

A felszín alatti vizeknek kiemelt szerepe van az ivóvízellátásban és balneológiai hasznosításban. A fenntartható használat érdekében kiemelten fontos a minőség és a mennyiség megőrzése. A mezőgazdasági eredetű nitrát szennyezések csökkentését, a területre kihelyezhető nitrát maximumot rendelet szigorítja. Pásztó nitrát érzékeny terület.

Talajvíz

A térségben és Pásztón is a vízzáró réteg viszonylag mélyen helyezkedik el, összefüggő talajvíztükör a völgyekben alakult ki, 2 - 6 m mélyen. Az ár- és belvíz veszélyeztetettség alapján Pásztó erősen veszélyeztetett település.

Rétegvíz

A kistérségben a rétegvizek mennyisége meglehetősen csekély, elsősorban a rétegek tározóképességének korlátozottsága miatt. A Zagyva-völgyben sok artézi kút működik, de ezek vízhozama is alacsony. Pásztón 2 réteg víz kút üzemel. A pásztói fürdő kútja 426 m mély, vízhozama az új szivattyú elhelyezésével növekedett (régen 700 $^{l}/_{p}$ kapacitású volt). A strandfürdő második ütemének remélt állami támogatása során új kút fúrása tervezett.

Zaj- és rezgésterhelés

A városban számottevő és folyamatos zaj- és rezgésterhelést okozó üzem nincs. Egyes üzemek, kisüzemi, kisipari tevékenységek és szórakoztatóhelyek közvetlen környezetre gyakorolt hatása zavaró.

A városban átmenő útvonalak mentén a forgalmi eredetű, határértéket túllépő zajhatás előfordulhat.

7. A település hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere

Pásztó város vezetése, az önkormányzati képviselők és a köztisztviselők tevékenységükhöz, megfelelő színvonalú szakmai kapcsolatot tartanak fenn a járási, megyei, regionális és országos hatáskörű szervezetek dolgozóival. Közülük is kiemelkedtek azok a vezetők, projekt menedzserek, ügyintézők, akik egy-egy jelentősebb beruházás előkészítésében, pályázati megvalósítási- és elszámolási szakaszaiban tevékenykedtek. E mellett, a helyi szakemberek jó kapcsolatot ápolnak más járási szervezetekkel is, melynek során a szakmai tapasztalatok sok esetben segítik egymás munkáját.

Szakmai kapcsolatok:

Az önkormányzat kötelező- és vállalt feladatainak ellátásához intézményhálózatán kívül, jószínvonalú kapcsolatot tart fenn és működtet az ügyintézéshez szükséges szervezetekkel.

Nemzetközi kapcsolatok:

Pásztó több mint 20 éves kapcsolatot ápol a franciaországi Ruffec városának vezetőivel, melyből közel 15 éves a hivatalos testvérvárosi kapcsolat. Több program megvalósítása során

nem csak az önkormányzat, a gimnázium, hanem más szervezetek például vállalkozók és sportolók is megismerkedhettek egymással. Kalondával a mátrakeresztesi városrész tartja a kapcsolatot.

Pásztó testvérvárosai/testvértelepülési kapcsolatai:

Ruffec	Franciaország	**Sarköy**	Törökország
Rois	Spanyolország	**Kalonda**	Szlovákia
Kőrösfő	Románia		
Pagliara	Olaszország		

8. Az előző ciklusban megvalósult, folyamatban lévő fejlesztések

Térségi hatású fejlesztések voltak

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiában meghatározott fejlesztések megvalósítását (kistérségi szinten 25 település), a források felhasználását, elszámolását, stb. a kozárdi Cserhátalja LEADER Nonprofit Kft., majd később a Cserhátalja Vidékfejlesztési Egyesület munkaszervezete támogatta és végezte. A vidékfejlesztési stratégia elkészítését és annak megvalósítását a város szakemberei is segítették. A vidék fejlesztésére irányuló, többnyire 5.000 fős lakossági létszám alatti településeket támogató LEADER megnevezésű program, 6 évre vonatkozóan, járási szinten több mint 1,3 Mrd Ft fejlesztési forrással rendelkezett.

Pásztó Városi Önkormányzat, valamint a város vállalkozói és civil szervezetei csak az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap (EMVA) IV. tengelyének keretében kiírt pályázatokra nyújthatott be támogatási kérelmet.

Városunk vállalkozói 219 M Ft (50%), civil szervezetei 88 M Ft (100%) és önkormányzata 8,4 M Ft (100%) vissza nem térítendő támogatást nyertek, illetve nyert el fejlesztési terveik megvalósításához.

Ezen kis projektek megvalósítása a vállalkozói szektor 50%-os saját erejét is figyelembe véve, összességében 534 M Ft értékű városi fejlesztést eredményezett.

Pásztó Városi Önkormányzat és a megvalósítást támogató, felügyelő szervezetek közreműködésével, jelentős mértékű humán - és anyagi erőforrás bevonásával az előző gazdasági programban megtervezett projektjeinek, fejlesztéseinek nagy részét meg tudta valósítani az elmúlt években. Az ezt megelőző 5 éves időszakban, 2011-2015 között, a fejlesztések értéke meghaladta a 2,3 Mrd Ft-ot.

Mind ezek eredményeként az önkormányzat vagyonállományának növekedése mellett, az előző évtizedhez viszonyítva Pásztón, egy magasabb színvonalon élhető kisvárosi környezet alakult ki, mely jelenleg is tovább fejlődik.

9. A település jelenlegi állapotának elemzése, SWOT analízis

Erősségek:

- ✓ Kedvező földrajzi elhelyezkedés
- ✓ Természeti, épített és kulturális értékek, rendezvények
- ✓ Viszonylagos közelség Budapesthez, M3 autópályához
- ✓ 21-es főút négysávosítása elkészült
- ✓ Budapest, Salgótarján irányába jó buszközlekedés
- ✓ Infrastrukturális háttér nagyobb részben kiépített
- ✓ Víztározó műszaki állapotának helyreállítása, árvízvédelem javítása megtörtént
- ✓ Itt működő multinacionális- és más vállalkozások
- ✓ 30 km körzetben működő multinacionális cégek
- ✓ Jelentős létszámú, munkakultúrával és tapasztalattal rendelkező munkaerő
- ✓ Szabad Vállalkozói Övezeti cím, ipari területek épülnek
- ✓ Csökkenő munkanélküliség
- ✓ Pásztó egészségügyi, oktatási, szociális, kereskedelmi és szolgáltatási központ
- ✓ Jól átlátható kisvárosi településszerkezet
- ✓ Margit Kórház (rehabilitációs osztály, új járó beteg ellátó központ, tervezett- és megvalósult egészségsportturizmus projekt)
- ✓ Jó színvonalú szociális és gyermekvédelmi intézményrendszer

Gyengeségek:

- × 81-es vasúti fővonal fejlesztése nem tervezett
- × A tőkebefektetések elkerülték a várost
- × Gyengülő kisvállalkozói aktivitás, általában nem megfelelő technológiai színvonal, tőkehiány
- × Ingázás, elvándorlás
- × Csökkenő népességszám
- × A szabad munkaerő nagyobb részét az alacsony, elavult képzettségi szint jellemzi
- × Kevés a munkahely és alacsony a bérszínvonal
- × A szociálisan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett társadalmi rétegek jelentős arányt képviselnek a lakosságon belül
- × Gyenge helyi vásárlóerő, bevásárló központok elszívó hatása
- × Szűkülő kórházi szakszolgáltatások, utazási kényszer, átalakítás
- × A turisztika szerep elmarad a lehetőségektől
- × Nem megfelelő színvonalú városi marketing
- × Alacsony színvonalú termálvizű strand
- × Nem megfelelő színvonalú környezettudatosság

Lehetőségek:

- ✓ Fővárosból kitelepülni szándékozó ipari üzemek, új beruházók vonzása
- ✓ Szabad Vállalkozási Övezet
- ✓ Helyi vállalkozások fejlesztéseinek támogatása
- ✓ Fokozódó fővárosi rekreációs igények
- ✓ A tervezett városi projektek megvalósítása (munkahelyteremtés, kereskedelem, szolgáltatás, turizmus, oktatás, nevelés, intézményhálózat fejlesztés, stb.)
- ✓ Adottságok, hagyományok jobb kihasználása
- ✓ Strandfejlesztés
- ✓ A foglalkoztatási igényekhez igazodó középfokú oktatás)
- ✓
- ✓

Veszélyek:

- × COVID 19 vírus és annak hatásai
- × Pénzügyi-, gazdasági - egyéb válság
- × Kelet-Közép-Európa és Magyarország versenyképessége kedvezőtlenül alakul
- × Budapesten és az agglomerációban egyre nagyobb igény a magasan kvalifikált szakemberekre
- × A külső befektetések elkerülik a területünket
- × A megye keleti részében továbbra is a kedvezőtlenebb gazdasági folyamatok maradnak túlsúlyban
- × A meglévő és jövőbeni projektek előkészítése, megvalósítása jelentős saját önkormányzati forrásokat igényelek
- × Vállalkozások megszűnése, megélhetési, szociális problémák
- × Banki hitelek beszűkülése, saját forrás hiánya
- × Változás a közhasznú- és közcélú foglalkoztatás területén

IV. FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

A koncepció alapját szolgáló statisztikai adatok, információk, elemzések, valamint a SWOT analízis alapján a város vezetése a változásorientált stratégiát választhatja.
Ennek megfelelően a jövőben minimalizálni kell az analízisben bemutatott gyengeségek és veszélyek hatását és jobban ki kell használni a lehetőségeket.
Mind ezek eléréséhez az előzőekben megfogalmazott önkormányzati célok megvalósítását, a Kormányzat gazdaságvédelmi intézkedéseinek támogatását és a helyi gazdaság mielőbbi talpraállítását kell alapul venni és azokat az önkormányzat lehetőségeihez mérten támogatni.

Az önkormányzat gazdasági koncepcióját meghatározó adottságok

Széchenyi 2014-2020

Magyarország 2020 végéig, és az azt követő 2 évben (szerződött, megkezdett beruházások befejezése) 12 000 milliárd forint fejlesztési forrást használhat fel az Európai Unió és a hazai költségvetés támogatásával. A Kormány döntése alapján ennek 60%-át közvetlen gazdaságfejlesztésre kívánja fordítani, létrehozva több százezer új munkahelyet és megerősítve a kis- és középvállalkozói szektort.
Magyarország 7 Operatív Programba tömörített célok elérését tűzte ki célul, melyért országos pályázattal, vagy a megyékre meghatározott forrásokért közvetlenül lehetett-lehet kérelmeket benyújtani.
Nógrád Megye tervezett fejlesztéseinek megvalósítására, valamint Salgótarján fejlesztésére a Terület-és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) keretből közel 49 Mrd Ft forrást kapott. A megyei közgyűlés e forrás nagyrészét pályáztatás útján felosztotta és 2017-2019 között a MÁK bevonásával le is szerződte.
Meg kell jegyezni, hogy Magyarországon belül a Közép-Magyarországi régió az EU GDP átlagának 75%-át meghaladó mértékű fejlettséggel rendelkezik, ezért e területre csökkentett forrásokkal csak a Versenyképes Közép Magyarország Operatív Program (VEKOP) biztosít támogatásokat. Más régiók ezen forrásokra nem pályázhattak.

1. A fejlesztési koncepciót meghatározó stratégiai adottságok

Az önkormányzat alapvető célja a kötelező- és vállalt feladatainak színvonalas ellátása mellett a város likviditásának megőrzése, a megkezdett beruházások jó színvonalú kivitelezése, a reálisan megtervezett és később megtervezhető fejlesztések előkészítése és megvalósítása.
Biztosítani kell, hogy az önkormányzat törvényi kötelező feladatait a helyi lakosság igényeinek megfelelően - az optimális, és finanszírozható méretnagyságot figyelembe véve - lássa el és finanszírozza.

Az önkormányzat működése, főbb alapelvei

a.) szabályozási autonómia, rendeletalkotási jog
b.) gazdasági-pénzügyi autonómia
c.) szervezeti autonómia - a szervezetalakítás szabadsága „ a Polgármesteri Hivatal egységes szakapparátust képez, de a hivatalon belül belső szervezeti egységek alakíthatók a szakmai feladatoknak megfelelően".

A Polgármesteri Hivatal létrehozása, működtetése, finanszírozása minden körülmények között kötelező önkormányzati feladat.

A város pénzügyi helyzete

Pásztó Városi Önkormányzat fegyelmezett pénzügyi politikát folytatott, melynek eredményeként a város működőképességét fenn tudta tartani. E mellett a helyi adókat 1997-től nem emelte, mely segíti a vállalkozások kiadásainak tervezhetőségét. Megállapítható, hogy az állami források csökkenése mellett, **a meglévő helyi adókat nem tudta csökkenteni, mivel a tervezett bevételeire a feladatellátáshoz és fejlesztésekhez szüksége van.** Ezen túlmenően az is tény, hogy nem a helyi önkormányzatnak fizetendő terhek azok, amelyek a vállalkozások működését jelentős mértékben befolyásolják. Az önkormányzatok állami hitel konszolidálását követően (2013-2014) igen szigorú gazdálkodásra kötelezettek.
Pásztó önkormányzata ezekben az években is igyekezett kihasználni minden pályázati, támogatási lehetőséget, amellyel forrásait bővíteni tudta.
A Képviselő-testület döntése értelmében az intézményi struktúra a takarékosság és hatékonyság szempontjait figyelembe véve 2016-ban több területen változott.
Ennek eredményeként:

1. Megszűnt a Pásztói IPESZ, feladatait a Polgármesteri Hivatal vette át.
2. Megszűnt a háziorvosi ügyelet közvetlen ellátása, helyette az önkormányzat vállalkozóval kötött szerződést a feladatra.
3. Megszűnt a Családok Átmeneti Otthona.
4. A köznevelési intézmények működtetését az állam vette át.

Ezek az intézkedések kedvezően befolyásolták az önkormányzat akkori és jelenlegi költségvetését is. A Kormányzati szigorítások miatt - az éven belüli folyószámlahitelen kívül - a fejlesztési célú hitelek felvétele csak kormányengedéllyel lehetséges.
Az önkormányzat nem számíthat jelentősebb nagyságú vagyonértékesítési bevételekre, hiszen vagyonának jelentős része olyan vagyontárgy, ami kötelező, vagy vállalt feladatainak ellátását szolgálja. Az önkormányzat 2020-ban 85 M Ft összegű bevételt tervez vagyonértékesítésből.
Pásztó Város Önkormányzata az Önhibáján Kívül Hátrányos Helyzetben Lévő Önkormányzatok és a Működésképtelen Helyi Önkormányzatok Egyéb Támogatása megnevezésű BM működési támogatásból 2010-2015 között 466,7 M Ft támogatást kapott, melyek nagymértékben elősegítették a város működését.

Adópolitika

Pásztó Városi Önkormányzat kiszámítható adópolitikát folytat, amely tervezhető üzleti hátteret biztosít a helyi- és betelepülni szándékozó vállalkozások számára. Az összevont adótáblából látható, hogy az önkormányzat összesített helyi közhatalmi adóbevételei az elmúlt 5 évben folyamatos növekedést mutatnak.

Helyi adóbevételek alakulása (e Ft)

ADÓNEM	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Építményadó	37056	38176	39414	39392	40089
Iparűzési adó	326651	403435	424612	440170	455959
Gépjárműadó	26589	25800	26486	26849	28848
Idegenforgalmi adó	725	945	1718	851	892
Pótlék, bírság, egyéb	2715	2182	1101	788	1319
Talajterhelési díj	2149	1713	1574	1462	1242
MINDÖSSZESEN	**395 885**	**472 251**	**494 905**	**509 512**	**528 349**

Forrás: Helyi önkormányzat

Az iparűzési adóbevétel tekintetében az áttörést 2016. év hozta, amikor ezen bevétel nagysága meghaladta a 400 M Ft-t. Jelentős, régen várt összesített éves adóbevételi eredményt 2018. év produkált, amikor ezen bevételek nemhogy elérték, hanem jelentősen meg is haladták az 500 M Ft-ot. Összességében megállapítható, hogy az elmúlt 5 év összesített adóbevételei folyamatos növekedést mutattak.

A 2018-as adóév közhatalmi adóbevételinek kicsit részletesebb bemutatása

Építményadó

A 2018-as adóévben 1402 adózó összesen 39,4 M Ft adót fizetett meg. Ez összesen 1592 adótárgy utáni adómegfizetést jelentett.

Iparűzési adó

A bevétel 440 M Ft-ra teljesült.

Gépjárműadó

2018-ban 3309 adóalany 4706 gépjármű után fizette meg az adóját. Meg kell állapítani, hogy 8 év alatt a tulajdonosok száma több mint 30%-al, a gépjárművek száma pedig 450 darabbal emelkedett.

Idegenforgalmi adó

Az adóbevétel elsősorban a 21-es fő közlekedési út építéséhez kapcsolódóan emelkedett.

Adókedvezmények és adómentességek

Iparűzési adó

Önkormányzati döntés alapján 50%-os adókedvezmény illeti meg azt a vállalkozót, akinek az éves vállalkozási szintű adóalapja nem haladja meg az 1.500 eFt. E tekintetben 2018-ban 181 adóalany, összesen 973 e Ft adókedvezményhez jutott. Ez évről évre csökkenést mutat.

Gépjárműadó

Az érintettek 2 693 esetben, 5 239 e Ft értékben kaptak kedvezményt, illetve mentességet a gépjárműadó megfizetésével kapcsolatban. A legnagyobb tétel az 2 628 db környezetvédelmi besorolás miatti kedvezmény, ami 4 128 e Ft bevétel csökkenést eredményezett. Ez darabszámban 6 év alatt több mint 1100 jármű növekedést és 50%-os bevétel csökkenést jelent.
A mozgáskorlátozottság miatt 25 esetben, összesen 225 e Ft adófizetési mentesség volt 2018-ban. Ez szinte megegyezik a 2014-es adatokkal.

Építményadó

Jogszabályi kötelezettség alapján 12 esetben 981 e Ft adókedvezmény volt adható.

Idegenforgalmi adó

A Htv szerint 2018-ban, 85 931 vendégéjszaka után, összesen 17.186 e Ft adókedvezmény került megállapításra. Ennek jelentős része a kórházi ápolásban részesülők, a 18 év alatti kollégisták, az erdei iskola szolgáltatásait igénybe vevők, stb. alkotják.
Pásztó Városi Önkormányzat bevételeinek és kiadásainak részletezését a 2015. - 2019. közötti években a 2. számú melléklet tartalmazza. A 2019. évi adatok a módosított előirányzat számadatait tartalmazzák, mert a végleges beszámoló még nem áll rendelkezésre/.

A táblázatból néhány tendencia azonnal szembetűnik:

1. Először is sok mindent elárul a bevételek, kiadások fő összegének alakulása.
2. 2016-ban az említett racionalizálási intézkedések eredményeként csökkennek az önkormányzat kiadásai.
3. 2017-től a bevételek nagymértékű emelkedése figyelhető meg. Ez a megnyert Európai Uniós pályázatoknak köszönhető.

4. Soha még ilyen összegű és mennyiségű nyertes pályázat nem állt a város rendelkezésére, mint ezekben az években és jelenleg is. E projektek megvalósítása a megnövekedett munka mellett, hatalmas mértékű fejlődést fog hozni a város életében.
5. Az éves mérlegekben az állami támogatások csökkenése is megfigyelhető, és az is, hogy az önkormányzat bevételeiben képviselt hányada is évről évre csökken.
6. Ezzel egyidejűleg a helyi adók alakulása a vizsgált időszakban egyre kedvezőbb képet mutat, egyre nagyobb részaránya van az önkormányzat bevételeiben. Különösen jellemző ez az Iparűzési adóbevételre.

Fontos információ a város 1 lakosra jutó adóerő képessége. Ezt a számot az önkormányzat megelőző gazdálkodási évének tényleges iparűzési adóbevételéből, központilag képzik. Megállapítható, hogy ez Pásztó esetében évről évre növekvő tendenciát mutat, amely hátrány az állami támogatások elosztásánál.

Adóerőképesség

Év	Lakosok száma fő	Adóerő képesség Ft/fő
2015	9275	20 197
2016	9199	22 381
2017	9128	25 138
2018	9079	30 186
2019	9047	30 983

Forrás: Helyi adatok

Állami támogatások

Az állami támogatások közül a helyi önkormányzatok általános támogatását a települések adóerő képességétől függően központilag eltérítik:

- az átlagostól jobb mutatóval rendelkező önkormányzatoktól elvonnak,
- a rosszabb helyzetben levő önkormányzatoknak kiegészítik az állami támogatást.

Pásztó esetében évről évre egyre több az elvonás, hiszen emelkedik az adóbevétel.

Az állami támogatások csökkenését igyekezett ellensúlyozni az önkormányzat azzal, hogy minden évben pályázott az önkormányzatok rendkívüli támogatására. A sikeres pályázatoknak köszönhetően az elmúlt 5 évben az alábbi vissza nem térítendő, rendkívüli támogatásokat nyerte el az önkormányzat.

2015-ben	51.274 e Ft
2016-ban	17.300 e Ft
2017-ben	17.696 e Ft
2018-ban	10.000 e Ft
2019-ben	29.564 e Ft

2019. évben az állami támogatások csökkenése helyett növekedés tapasztalható az előző évekhez képest. Ennek oka, hogy ebben az évben az önkormányzatok állami támogatását két új jogcím is növelte.

A minimálbér és a garantált bérminimum emeléséhez központi forrást biztosítottak, amely jelentős segítség volt az önkormányzatnak. Az önkormányzatnál és intézményeiben ez a bérintézkedés sok munkavállalót érintett.

A másik új jogcím volt a köztisztviselői illetményalap emeléséhez igénybe vehető állami támogatás, amelyre pályázni lehetett. Ez szintén nagyon pozitív hatásként jelentkezett az önkormányzat költségvetésében.

Adósság és hitelállomány

Folyószámlahitel

Az átmeneti likviditási problémák megelőzésére, kezelésére az önkormányzat évente folyószámlahitel szerződést köt az OTP-vel. Az éven belüli hitelfelvétel kedvező az önkormányzat számára, és mintegy „biztonsági háló" áll rendelkezésére. Az igénybe vett folyószámlahitelt év végéig kell visszafizetni, amely minden esetben meg is történt. A bevételek egyenlőtlen teljesülése miatt ez nagy jelentőségű az önkormányzat számlapénz állományát tekintve, mivel adódik olyan időszak, amikor szükség van rá.

Az elmúlt 5 év folyószámla hitelszerződései az alábbiak szerint alakultak:

Folyószámla hitelek (éven belüli)

2015	70 M Ft
2016.	90 M Ft
2017.	110 M Ft
2018.	130 M Ft
2019.	130 M Ft

A bemutatott folyószámla hitelkeret felhasználásánál meg kell állapítani, hogy azok közel 95-100%-os mértékben felhasználásra kerültek. Kivétel 2019. volt, amikor több mint 10 M Ft-al kevesebb hitel lett felhasználva, mint a rendelkezésre álló hitelkeret.

Fejlesztési hitel

Pásztó Városi Önkormányzat 2 fejlesztési célú, hosszúlejáratú hitellel rendelkezik, amelyeket kormányengedéllyel vett igénybe.

- Az első fejlesztési hitel felvétele 2017. évben történt 60 M Ft összeggel, a tervezett tanuszoda helyszínéül szolgáló földterületek megvásárlásához.
- A második fejlesztési célú hitelt 150 M Ft összegben, 2019-ben vette igénybe az önkormányzat az utak felújítására.

  Tény, hogy sok-sok éves lemaradást kellett (és kell) pótolni az utaknál, mely saját forrásból nem lett volna megvalósítható. Elmondható, hogy a város életében jelentős nagyságrendű hitel segítségével olyan mértékű útfelújítások történtek 2019-ben, mint összességében az elmúlt kb:. 20 év alatt.

Az önkormányzat hitelekből származó fizetési kötelezettsége a saját bevételekhez képest nem jelent aránytalan terhet, a törlesztéseket zavartalanul teljesíteni tudja.

Beszámolókban, költségvetésekben az önkormányzatnak számot kell adnia az adott évi adósságot keletkeztető ügyleteiről, mely önkormányzatunk esetében meg is történik.

Így nem csak a Képviselő-testület tagjai, hanem minden érdeklődő tájékozódhat az önkormányzat pénzügyi hátteréről.

Pásztó Városi Önkormányzat elmúlt 5 évre vonatkozó összevont mérlegét az 1. számú melléklet tartalmazza.

A Gazdasági program eredményességét növelő informatikai célkitűzések

A települési önkormányzat az Alkotmány és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény szellemének megfelelően a helyi közösség önigazgatásán alapul. A lakosság az önkormányzat irányításában való közvetlen részvételt elsősorban az országos választások és a helyi népszavazások alkalmával gyakorolhatja. Az önkormányzat működését nagyfokú átláthatóság és lakossági megnyilvánulási lehetőség kell, hogy jellemezze.
Ezen megnyilvánulások az alábbiak lehetnek:

- az önkormányzat legfontosabb jogosítványait gyakorló és a helyi jogalkotást végző képviselő-testület üléseinek nyilvánossága,
- a napi szintű döntéseket meghozó bizottságok üléseinek nyilvánossága,
- helyi civil szervezettekkel való párbeszéd,
- lakossági fórumok,
- az önkormányzat gazdálkodásának nyilvánossága,
- bejelentések tétele, véleménynyilvánítás konkrét kérdésekben,
- helyi kezdeményezések, javaslatok, indítványok megtétele.

A jogosítványok gyakorlásának alapvető feltétele a hatékony *információáramlás*. Fontos, hogy a lakosság naprakészen informált legyen az önkormányzat döntéseiről, rendeleteiről, gazdálkodásáról, eseményeiről, valamint, hogy azonnali, hatékony és reprezentativitásra törekvő visszajelzési lehetőségek révén az önkormányzati vezetők, képviselők is megfelelően tájékozódjanak a lakosság véleményéről.
Ezért egyenrangú, alapvetően demokratikus jellegű kapcsolat jellemzi az önkormányzat-állampolgár viszonyát, ahol a hangsúly a kölcsönösen hatékony információáramláson van. Mindebben a polgármesteri hivatalra, a képviselőkre és bizonyos vonatkozásaiban a helyi lakosságra kiterjedő munkában nagyfokú előrelépést jelenthet egy korszerű *informatikai rendszer*.

Ilyen célra megoldás lehet egy web-alapú (workflow) rendszer, amely kezeli a testületi és a bizottsági ülésekre készülő előterjesztések megalkotási és jóváhagyási folyamatát, azok eljutását a képviselőkhöz, támogatja a képviselők munkáját és a testületi, bizottsági ülések levezetését, kezeli a határozatokat, és követi azok végrehajtását. Kiegészítve azzal, hogy a lakosság az interneten keresztül hozzáférjen a képviselő-testületi határozatokhoz, rendeletekhez, az ülések hang- és képanyagaihoz, jegyzőkönyveihez.

A legfőbb problémák főleg az ügyfelek részére történő információszolgáltatásnál jelentkeznek, hiszen a lakosság ma már egyre inkább ugyanazt a szolgáltatási színvonalat várja el egy hivataltól, mint egy gazdasági alapokon működő vállalattól. A technológiai fejlődés gyors ütemének következtében az információs rendszerek egyre inkább elektronikus alapúak, ez a kor követelményeinek való megfelelés miatt is elengedhetetlen.

Indokolják az elektronikus alapú rendszerek bevezetését az Európai Unió ilyen tárgyú ajánlásai, illetve a bevezetés támogatásában erősödő állami szerepvállalás és nem mellesleg a törvényi, rendeleti szabályozások is (pl. az iktatás területe) Az ilyen rendszerek bevezetése viszont óhatatlanul maga után vonja a szervezet egyes elemeinek és a tevékenység ellátásához szükséges munkafolyamatoknak az átszervezését, racionalizálását.
A változásokat először ott célszerű megtenni, ahol az igények a leggyakrabban és legerősebben jelentkeznek, ez egy önkormányzatnál értelemszerűen a lakossággal legtöbbször kapcsolatba kerülő területek (pl. adó vagy szociálpolitikai ügyek, valamint az ügyfélszolgálat területe). A technologizálás, a racionalizálás, az elektronizálás legszélesebb területét a hatósági ügyintézés nagy gyakorisággal ismétlődő munkafolyamatai kínálják, amely változások szük-

ségszerűen elvezetnek az ügyvitelnek és az információ-ellátásnak az egész szervezetre kiterjedő, professzionális megszervezéséhez.
Ezen célok eléréséhez elengedhetetlenül szükséges a Polgármesteri Hivatal informatikai színvonalának folyamatos növelése, és a kínálkozó pályázati lehetőségek kihasználása.
Az Önkormányzat szűkös költségvetési és létszám korlátok között tervezi, fejleszti és működteti a Hivatal informatikai infrastruktúráját. Az Internet alapú online ügyintézéshez, az un. "szolgáltató önkormányzat" külső- és belső funkcióihoz szükséges háttér biztosítása mielőbb és folyamatosan szükséges.
Az Önkormányzat a hagyományait megőrző, identitását ápoló, de a kor új lehetőségeit is kihasználni képes város, Pásztó fejlődését szolgálja. A szolgáltatások minőségi javításának és a hatékonyság növelésének legfontosabb eszközét az informatikai infrastruktúra és működtetés javításában látja.
A hivatali informatika főbb célkitűzései az informatikai politikából származnak:

- a hivatali munka hatékonyságának növelése annak érdekében, hogy a Hivatal a folyamatosan változó környezetben bővülő feladatait eddigi emberi erőforrásaival el tudja látni (belső alkalmazói környezet fejlesztése),
- Pásztó város polgárai, intézményei és vállalkozásai részére minőségi szolgáltatások biztosítása (e- Önkormányzat szolgáltatói környezetének kialakítása).

A Hivatal feladatai az informatikai stratégia időhorizontján várhatóan jellegükben nem változnak, de bővülésükre számítani kell. Ezt a jelenlegi apparátussal és támogatottsággal nem lehet ellátni, a hivatali létszámot növelni – pedig törvényi korlátozások miatt – nem lehet, ezért a Hivatal a munka hatékonyságának növelésével kívánja megoldani a bővülő feladatokból származó többletmunkát.

Az önkormányzat informatikai stratégia céljait és azok eszközeit egy elfogadott dokumentum tartalmazza, ezért itt ennek részleteire nem térünk ki. A következőkben csak a gazdasági program célkitűzéseinek megvalósításához szüksége infokommunikációs elemek kerülnek bemutatásra.

Üzleti, vállalkozói szféra ösztönzése, támogatása az e-business alkalmazásában

A vállalkozói szféra támogatása az internetes megjelenésben jelenleg is fennáll. Lehetőség van a városi honlapon bemutatkozó szöveg, elérhetőségi adatok megjelenítésére. Sajnos ezt a díjmentes lehetőséget csak kevesen használják ki. Az elektronikus kereskedelem ösztönzése érdekében célszerű lenne létrehozni egy városi elektronikus áruházat az Interneten, amelyen kedvezményes díjért a térség vállalkozói is megjelenhetnének a termékeikkel, szolgáltatásaikkal.

Városi WiFi hot spot helyek létrejöttének ösztönzése, támogatása

A vezeték nélküli internet elérést biztosító eszközök száma rohamosan növekszik, illetve ezen eszközök kedvező ára is elősegíti a mind szélesebb körben való felhasználását. Az ezen eszközök elterjedése miatt szükség lenne a városba látogató vendégek, turisták illetve a lakosság által használható ingyenes internet elérési pontok kiépítésére a városközpontot lefedő Wi-fi rendszerének kivitelezésével.

Városi honlap fejlesztése

A honlapnak a város elsőszámú kommunikációs eszközévé kell válnia. Ez a médium, minden más kommunikációs eszköznél hatékonyabban alkalmas a lakosság interaktív informálására, naprakész információk közzétételére.

A hivatalos hirdetmények teljes körű összetételén túl az önkormányzati honlap alkalmas az informálódási célú személyes, illetve telefonos megjelenés kiváltására. Nem lebecsülendő továbbá a honlap közösségszervező ereje sem, a megjelenített események, civil szervezetek, egyházak, sportegyesületek az eddigieknél jóval nagyobb nyilvánossághoz juthatnak. Ezért szükséges a honlap folyamatos tartalmi fejlesztése, frissítése. Több, már elnyert pályázat kapcsolódó feltétele volt, hogy a város honlapján folyamatos információ jelenjen meg, vagy önálló honlapja legyen a projekteknek.
A városi honlapról linkek segítségével el kell jutni a vállalkozásokhoz, illetve a vállalkozások is megjeleníthetnék tevékenységüket a város honlapját.

Térinformatikai fejlesztések

A térinformatikai rendszerek legfontosabb tulajdonsága, hogy térkép segítségével adnak többlet információkat a már meglévő adatokról. Mivel számos alkalmazás térképi, térinformatikai igényekkel rendelkezik (pl. közlekedés, ivóvíz-, szennyvíz-, gáz- és elektromos hálózat, telemetria rendszer, katasztrófavédelem, turisztika), egy központi alkalmazás segítségével a különböző forrásból származó adatok, szolgáltatások egységes csomaggá integrálhatóak. Természetesen a felhasználók számára biztosítani kell a rendszerhez való csatlakozás feltételeit.
Fenti célokhoz eléréséhez szükséges digitális alaptérkép beszerzése megtörtént, melynek segítségével naprakész állapotban tarthatók lesznek a meglévő, költséges módon előállított térképek, szöveges adatbázisok, amelyek alkalmazkodnak a felhasználói igényekhez.

2. Fejlesztési alapelvek

1. *Az önkormányzat pénzügyi adottságaihoz igazodva fejleszteni kívánja a kötelező feladatellátáshoz kapcsolódó szakmai- és infrastrukturális hátterét, javítani kívánja az intézményi struktúra hatékonyságát, elő kívánja készíteni és meg kívánja valósítani az áthúzódó és a 2020-2024 időszakra tervezett projektjeit.*
2. *A tanuszoda és a lehetséges sportcsarnok megvalósítását és működtetését - az építési terület önkormányzati biztosítása mellett - csak állami forrásból tudja vállalni.*
3. *Vállalt feladatait csak a kötelező feladatellátás elvárt színvonalú biztosítása mellett, a szükséges erőforrások rendelkezésre állása esetén végzi el.*
4. *Mindezen feladatokat a természeti környezet megőrzésével és a város arculatának tovább fejlesztésével kívánja megvalósítani.*

Ezeken túlmenően:

- Biztosítani kell, hogy az önkormányzat törvényi kötelező feladatait a helyi lakosság igényeinek megfelelően - az optimális és finanszírozható méretnagyságot figyelembe véve - lássa el és finanszírozza.
- Az önkormányzati adópolitika kialakításánál figyelemmel kell lenni az önkormányzat pénzügyi helyzetére, a lakosság jelenlegi terheire, valamint a gazdálkodó szervezetek adottságaira és további terhelhetőségére.
- Támogatni kell a koronavírus gazdasági hatásainak mérsékléséhez és a gazdaság újra indításához kapcsolódó Kormányzati és helyi intézkedéseket

Pásztó Városi Önkormányzat gazdasági adottságait vizsgálva meg kell állapítani, hogy pénzügyi tartalékforrással nem rendelkezik és a csökkenő állami támogatások, valamint a koronavírus miatt kialakult helyzet (állami elvonás/ok, csökkenő helyi közhatalmi bevételek, át ütemezett adóbefizetések, stb.) mellett az önkormányzati feladatellátás is gondok okozhat. Jelenleg még meg sem becsülhető a koronavírus helyi gazdaságra és az önkormányzatra gyakorolt hatása.

A 2020-2024 időszakra tervezett fejlesztések igen szigorú gazdálkodás mellett, előfinanszírozás esetén is csak 90-100%-os támogatás intenzitású, vissza nem térítendő EU-s és hazai külső források bevonásával tervezhetők.
Az elnyert és a bírálat alatt lévő projekteknél is jelentkező gond, az azok előkészítéséhez, tervezéséhez, megvalósításához, stb. szükséges humán- és pénzügyi erőforrások biztosítása. A több évvel ezelőtt tervezett költségvetések és a jelenlegi vállalási árak több projektnél jelentős emelkedést mutatnak, melyek csak állami források bevonásával kezelhetők.
A 2019. évi költségvetés bizonyítja, hogy az önkormányzat több tíz millió forint saját forrást tudott biztosítani a kapcsolódó projektek megvalósításához. E mellett további külső - állami-forrás bevonását szükséges igényelni majd a megvalósításra előkészített projektekhez.
A helyi humán erőforrás részbeni hiányát képes pótolni az önkormányzat a projektek előkészítési költségeihez tervezett projekt menedzsment forrásból.

Meg kell jegyezni, hogy ilyen nagyságrendű-, intenzitású- és összetett pályázati koordinációs tevékenység még nem volt a város életében.
Ez egyben azt is jelenti, hogy a város ilyen nagyságú fejlesztési forrást még soha nem használhatott fel, mint a 2020-2024-ben megvalósítani tervezett projektek esetében.

V. STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK

1. Fejlesztési célok és elképzelések

Az Európai Unió-s és hazai, vissza nem térítendő támogatásokból megvalósított projekteknek illeszkedni kell a pályázati célokhoz, valamint a megvalósítás és fenntartási időszakra vonatkozó egyéb feltétel rendszerhez.
Megállapítható, hogy a megtervezett és a Képviselő-testület által elfogadott fejlesztési projektek nagyobb része illeszthető volt a megyei TOP-ba. A projektek finanszírozása (90-100% vissza nem térítendő állami- és EU-s támogatás) a helyi banknál és a MÁK-nál nyitott, projektenként elkülönített bankszámlákra történő átutalással működik. Vagyis a nyertes pályázatok elnyert támogatásai 90-100%-os mértékben rendelkezésre álltak a projekt megvalósításának kezdetén. Ez jelentős mértékben eltér a 3-4 évvel ez előtt tervezett 40-50%-os előfinanszírozástól, mely az önkormányzatok pályázati kedvét is jelentős mértékben megnövelte.
A megvalósított, áthúzódó, folyamatban lévő és tervezett projektek a későbbiek során vázlatosan bemutatásra kerülnek.

A megvalósítás mechanizmusa

Az elmúlt időszakban a pályázatok benyújtása, a szerződéskötések előkészítése, valamint néhány projekt megvalósításának előkészítése szinte folyamatos volt. Ez nagy feladatot jelentett nem csak a pályázatokat előkészítő-író szakemberek, hanem a Polgármesteri Hivatal szakembereinek számára is. A hivatal ez irányú feladatokat ellátó szakembereinek létszáma 2018-ban két főre csökkent.
A Városfejlesztési Osztály létszáma az önkormányzati választásokat követően folyamatosan növekedett, melynek köszönhetően mára egy hatékony szakmai csoport áll rendelkezésre.
A Képviselő-testület által támogatott projektek megvalósítása hozzájárul egy magasabb színvonalú városi élettér kialakításához, a munkanélküliség-, az ingázás és a szociális hátrányok csökkentéséhez, gazdaságosabbá teszik az érintett intézmények fenntartását, valamint többlet adóbevételeket is eredményezhetnek.

A projekt megvalósítás alapvető feltételei:

1. Az elkészült projektek megfelelő színvonalon történő működtetése.
2. Az elnyert projektek megvalósításához szükséges források (állami és önkormányzati) biztosítása és a projektek jó színvonalon történő kivitelezése.
3. Az új, támogatott projektek, az önkormányzat lehetőségeihez igazított előkészítése és megvalósítása.
4. Újabb projektek - pályázati lehetőségek kiválasztása Képviselő - testület által.
5. A projekt előkészítéshez szükséges belső források vizsgálata, megteremtése, szükséges külső források felkutatása, megszerzésének előkészítése (tervek, tanulmányok, pályázatok írása, ezek részbeni-vagy teljes előfinanszírozása, humán erőforrás, stb.).
6. A projekt és a forrás lehetőség bemutatása, a Képviselő - testület támogatása.
7. Projekt előkészítése, a pályázat elkészítése/elkészíttetése, nyertes pályázat esetén szerződések készítése.
8. Projekt megvalósítás, elszámolás, zárás.

2. 2015-2019 között megvalósított fejlesztések

Pásztó Városi Önkormányzat Képviselő-testülete 2015. január 29-én a 9/2015. (I.29.) számú határozatával elfogadta a város 2014-2020-as évekre vonatkozó, felülvizsgált fejlesztési projektjeit. A 2015-2016 között megtörtént egyeztetéseknek köszönhetően 2016. év végén megkezdődött a pályázatok benyújtása a Terület – és Településfejlesztési Operatív Program Nógrád megyei keretére, valamint egyéb Európai Uniós és hazai támogatási rendszerek keretében elnyerhető támogatási forrásokra.

2015-2019 között megvalósított külső gesztor által koordinált projektek

1. Térségi Hulladékgazdálkodási Program Pásztón

Az önkormányzat 2011-ben alapító tagként csatlakozott a Kelet - Nógrád Térségi Hulladékgazdálkodási Társuláshoz. Célja, hogy a tagönkormányzatokkal közösen alakítsunk ki egy olyan, korszerű hulladékgazdálkodási rendszert, mely az európai uniós és a hazai jogszabályoknak is megfelel, és hosszú- távon fenntartható rendszerré válik.

A projekt eredménye:

1. Szelektív hulladékgyűjtő szigetek létrehozása,
2. Hulladékudvar kialakítása,
3. Hulladék szállítási járműpark fejlesztése
4. „Házhoz menő" zöldhulladék gyűjtés.

Nem valósult meg a szelektív házi hulladékgyűjtés. A vegyes háztartási hulladékok gyűjtése az eddigi rendszer szerint történik. A projekt támogatta a házi komposztálás elterjedését és a lakosság szemléletformálását is elősegítette.

A megvalósult projekthez az önkormányzat közel 1 M Ft önerőt biztosított.

2. Térségi hulladék rekultiváció Pásztón

A Társulás végezte a volt pásztói - tari kommunális hulladéklerakó KEOP pályázat megvalósítását. Megtörtént az önkormányzati ingatlanokon lerakott hulladék rendezése, letakarása, leszigetelése, leföldelése, füvesítése, a csapadékvíz elvezetése szikkasztómezővel, és 4 talajvíz-megfigyelő kút is épült.

E két projekthez az önkormányzatnak összesen 20 M Ft saját erőt kellett biztosítani.

3. 21-es főút további négysávosítása

A 2015-2019 ciklusban a 21-es főút további négysávosítása megtörtént, melyhez a szükséges területek kisajátítását, valamint a Pásztói útszakaszra vonatkozó segítséget Pásztó Városi Önkormányzat biztosította.

2015-2019-ben megvalósított önkormányzati projektek

1. A 2014-ről áthúzódó Kékesi úti meder helyreállítások mellett a különböző Pásztói útfelújításokkal együtt több mint 161 M Ft kerül felhasználásra.
2. A Vis-maior pályázatból 13 M Ft került felhasználásra (Pásztó-Hasznos, Dobó u. szakasza 3338 hrsz.)
3. Az önkormányzat épületének napelemes rendszerrel történő ellátása 33 M Ft-ból valósult meg.

Az elmúlt évben eddig még nem látható intenzitású útfelújítások, járda-autóbusz megálló,- játszótér- és sportlétesítmény építések történtek összesen több mint 535 M Ft értékben. Ehhez az önkormányzat 205 M Ft önerőt vállalt. A táblázat részletes bemutatja a 2019-ben megvalósított fejlesztéseket.

A 2019-ről áthúzódó városüzemeltetési projektek száma 6, melyek együttes várható költsége 244,2 M Ft, melyhez 74,8 M Ft önerő volt tervezve.

2019-ben Megvalósult fejlesztések			
Fejlesztés	**Pályázati azonosító/ támogatás (Ft)**	**Önerő (M Ft)**	**Összköltség (M Ft)**
Illegális hulladéklerakó felszámolása	/2.406.275	1.47	3.88
D-típusú kondipark létesítése	BMSK/16.000.000	0	16.00
Madách utca felújítása	/11.000.000	6.00	17.00
Tóth Árpád utca felújítása	Kormánytámogatás / 21.814.862	0	21.81
Nagyméretű élőfüves labdarúgópálya	MLSZ / 73.744.523	25.55	99.30
Zsigmond Király Ált. Isk. játszótér fejlesztés	Sajáterős	1.50	1.50
Vezér utca felújítása	Sajáterős	19.03	19.03
József Attila utca felújítása	BM forrás	0	31.00
Tücsök utca útburkolatának megépítése	Sajáterős	28.03	28.03
Arany János utca felújítása	Sajáterős	32.41	31.41
Munkácsy Mihály utca felújítása	Sajáterős	44.17	44.17
Derkovits utca felújítása	Sajáterős	24.80	24.80
Mart aszfalt szétterítése	Sajáterős	0,78	0,78
Járdák felújítása	Sajáterős	10.11	10.11
Margit utcai parkoló megépítése	Sajáterős	6.80	6.80
Gépállomás ltp.-re vezető útnál buszváró kialakítása	Sajáterős	2.19	2.19
Szent Imre téri játszótér körbekerítése	Sajáterős	1.74	1.74
Gimnázium lépcsőjének javítása	Sajáterős	0,50	0,50
ÖSSZESEN:		**205,08**	**329,05**

Forrás: Városüzemeltetési Osztály

3. Megvalósítás alatt lévő és tervezett fejlesztések

Pásztó északi ipari terület infrastrukturális fejlesztése		Megjegyzés
Támogatói döntés: 2017.06.28.		
A kedvezményezett neve:	Pásztó Városi Önkormányzat	Projekt megvalósításának időtartama: 2017.12.01.-2020.09.30.
A projekt címe:	Pásztó északi ipari terület infrastrukturális fejlesztése	A projekt célja az Önkormányzat tulajdonában lévő területek iparterületté alakítása, megteremtve a közúti kapcsolatot és a szükséges infrastrukturális hátteret. (útépítés, gázvezeték kiépítése, ivóvíz- és szennyvízkiépítése, csapadékvíz elvezetés, elektromos és informatikai hálózat)
A projekt azonosító száma:	TOP-1.1.1-15-NG1-2016-00010	
A szerződött támogatás összege:	526 451 295 forint	

Pásztó környezetfejlesztése - Zöld város kialakítása		Megjegyzés
Támogatói döntés: 2017.06.28.		
A kedvezményezett neve:	Pásztó Városi Önkormányzat	Projekt megvalósításának időtartama: 2017.09.01-2020.08.31
A projekt címe:	Pásztó környezetfejlesztése - Zöld város kialakítása	A beruházás során a város 5 helyszínén (Hunyadi udvar, Stromfeld udvar, Strand környéke, Vasúállomás előtti tér, Kishegy) a zöldfelületek fejlesztése, valamint funkcióbővítés (szabadidős, sport és rekreációs területek kialakítása) valósul meg.
A projekt azonosító száma:	TOP-2.1.2-15-NG1-2016-00006	
A szerződött támogatás összege:	650 000 000 forint	

Nógrádi Szabad Vállalkozási Zóna helyi foglalkoztatási paktum		Megjegyzés
Támogatói döntés: 2017.03.16.		
A kedvezményezett neve:	Pásztói Polgármesteri Hivatal (konzorciumi tag)	Projekt megvalósításának időtartama: 2016.12.01-2021.11.30
A projekt címe:	"Nógrádi Szabad Vállalkozási Zóna" helyi foglalkoztatási paktum	A Nógrádi Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. vezetésével létrejött konzorciumban megvalósuló projekt célja a helyi foglalkoztatás bővítése, a kis-és középvállalkozások fejlődésének, növekedésének elősegítése.
A projekt azonosító száma:	TOP 5.1.2-15-NG1-2016-00002	
A szerződött támogatás összege:	37 668 111 forint	

Előadóművészeti próbaterem felújítása, korszerűsítése		Megjegyzés
Támogatói döntés: 2017.12.12.		
A kedvezményezett neve:	Pásztó Városi Önkormányzat	Projekt megvalósításának időtartama: 2018.04.01.-2019.09.30. KÉSZ.
A projekt címe:	Előadóművészeti próbaterem felújítása, korszerűsítése	A fejlesztés célja a Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központban előadóművészeti csoportok számára 30-40 fő befogadására alkalmas próbahelyiség felújítása, korszerűsítése, a szükséges kiszolgáló helyiségekkel együtt.
A projekt azonosító száma:	EFOP-4.1.7-16-2017-00274	
A szerződött támogatás összege:	19 777 186 forint	

Külterületi utak fejlesztése		Megjegyzés
Támogatói döntés: 2018.08.09.		
A kedvezményezett neve:	Pásztó Városi Önkormányzat	Projekt megvalósításának időtartama: 2019.05.31-2020.03.31. Kész.
A projekt címe:	Külterületi utak fejlesztése	3 önkormányzati külterületi mezőgazdasági út (0165, 0128,072 hrsz) felújítása.
A projekt azonosító száma:	VP-6.7.2.1-7.4.1.2-16	
A szerződött támogatás összege:	70 117 148 forint	

Zagyvavölgyi kerékpárút építése Pásztó és Szurdokpüspöki között		Megjegyzés
Támogatói döntés: 2017.12.20.		
A kedvezményezett neve:	Pásztó Városi Önkormányzat (konzorciumi tag)	Projekt megvalósításának időtartama: 2017.10.01-2020.09.30.
A projekt címe:	Zagyvavölgyi kerékpárút építése Pásztó és Szurdokpüspöki között	Zagyvavölgyi kerékpárút kiépítése Pásztó északi iparterületétől Szurdokpüspöki település központjáig, kapcsolódva a Zagyva völgyi kerékpárút Bátonyterenye és Pásztó között tervezett szakaszához.
A projekt azonosító száma:	TOP-3.1.1-16-NG1-2017-00002	
A szerződött támogatás összege:	10 728 000 Ft	

Zagyvavölgyi kerékpárút építése Bátonyterenye és Pásztó között		Megjegyzés
Támogatói döntés: 2017.06.13.		
A kedvezményezett neve:	Pásztó Városi Önkormányzat (konzorciumi tag)	Projekt megvalósításának időtartama: 2017.06.13-2020.11.30.
A projekt címe:	Zagyvavölgyi kerékpárút építése Bátonyterenye és Pásztó között	Zagyvavölgyi kerékpárút kiépítése Bátonyterenye Kisterenye városrésztől Pásztó északi iparterületéig. A Zagyva völgyi kerékpárút projektek kiépítésével a térség fontos munkahelyi területei válnak kerékpárosbarát módon megközelíthetővé.
A projekt azonosító száma:	TOP-3.1.1-15-NG1-2016-00004	
A szerződött támogatás összege:	4 000 000 Ft	

Pásztó infrastruktúrafejlesztés az integrációért		Megjegyzés
Támogatói döntés: 2017.10.17.		
A kedvezményezett neve:	Pásztó Városi Önkormányzat	Projekt megvalósításának időtartama: 2018.01.01-2020.08.30.
A projekt címe:	Pásztó infrastruktúrafejlesztés az integrációért	A projekt célja a szegregátumokban élők közösségi és egyéni integrációjához szükséges infrastruktúra megteremtése. Felújításra kerül 3 db önkormányzati bérlakás (Mátra u.11., Jávor u. 11, Fő út 1.), valamint a Fő út 1. szám alatti "magtár" átalakítását, felújítását követően szolgálati lakás, közösségi tér, közösségi helyiségek kialakítása valósul meg.
A projekt azonosító száma:	TOP-4.3.1-15-NG1-2016-00001	
A szerződött támogatás összege:	170 000 000 forint	

Integrációs közösségfejlesztés Pásztón		Megjegyzés
Támogatói döntés: 2017.10.12.		
A kedvezményezett neve:	Pásztó Városi Önkormányzat	Projekt megvalósításának időtartama: 2018.01.01-2021.04.30.
A projekt címe:	Integrációs közösségfejlesztés Pásztón	A projekt az alacsony státuszú lakosság társadalmi és fizikai integrációja révén hozzájárul a népesség megtartásához, az életminőség javításához, a munkaképesség fenntartásához. A projekt keretében a folyamatos támogató szociális munka feltételeinek megteremtése, a gyermekek iskolai felzárkózását segítő (tanoda típusú) szolgáltatások biztosítása, valamint kulturális- és sportprogramok megrendezése történik.
A projekt azonosító száma:	TOP-5.2.1-15-NG1-2016-00002	
A szerződött támogatás összege:	128 951 725 forint	

A Pásztó Mátrakeresztesi művelődési ház energetikai korszerűsítése		Megjegyzés
Támogatói döntés:2017.12.20.		
A kedvezményezett neve:	Pásztó Városi Önkormányzat	Projekt megvalósításának időtartama: 2019.01.01-2020.05.31
A projekt címe:	A Pásztó Mátrakeresztesi művelődési ház energetikai korszerűsítése	A projekt célja a Pásztó, Mátrakeresztes városrészében található elavult, leromlott állapotú művelődési ház energetikai felújítása (nyílászáró csere, szigetelés, fűtéskorszerűsítés), akadálymentesítése.
A projekt azonosító száma:	TOP-3.2.1-16-NG1-2017-00060	
A szerződött támogatás összege:	34 353 500 forint	

Pásztó-Hasznos művelődési ház energetikai korszerűsítése		Megjegyzés
Támogatói döntés:2017.12.20.		
A kedvezményezett neve:	Pásztó Városi Önkormányzat	Projekt megvalósításának időtartama: 2018.10.01-2020.05.31. Kész.
A projekt címe:	Pásztó-Hasznos művelődési ház energetikai korszerűsítése	A projekt célja a Pásztó, Hasznos városrészében található elavult, leromlott állapotú művelődési ház energetikai felújítása (nyílászáró csere, szigetelés, fűtéskorszerűsítés), akadálymentesítése.
A projekt azonosító száma:	TOP-3.2.1-16-NG1-2017-00059	
A szerződött támogatás összege:	26 809 700 forint	

A pásztói bölcsőde kialakítása		Megjegyzés
Támogatói döntés: 2017.04.28.		
A kedvezményezett neve:	Pásztó Városi Önkormányzat	Projekt megvalósításának időtartama: 2017.06.09.-2019.09.30. Kész.
A projekt címe:	A pásztói bölcsőde kialakítása	A projekt keretében Pásztó, Cserhát lakónegyed 22. sz. alatti Hétpettyes óvoda épületében egy csoportszobás (12 fős), valamint a jogszabályokban rögzített egyéb helyiségekkel rendelkező bölcsőde kialakítása valósult meg. Az épület átalakítása mellett a bölcsőde működéséhez, a gyermekek neveléséhez, gondozásához szükséges eszközök beszerzése is megtörtént.
A projekt azonosító száma:	TOP-1.4.1-15-NG1-2016-00017	
A szerződött támogatás összege:	100 millió forint	

Varázsvölgy Pásztón - turizmusfejlesztés		Megjegyzés
Támogatói döntés: 2017.04.28.		
A kedvezményezett neve:	Pásztó Városi Önkormányzat	Projekt megvalósításának időtartama: 2017.05.31.-2020.10.31.
A projekt címe:	Varázsvölgy Pásztón	Pásztó történelmi városrészében a középkori malom (ún. Szalai malom) műemléki állagmegóvásával, bemutathatóvá tételével, a műemlék közvetlen közelében nyílt közösségi tér létrehozásával, a Rajeczky ház felújításával turisztikai attrakciók kerülnek kialakításra. Fogadó épület, kávézó és ajándékbolt kialakításával a városba látogató turistákat kiszolgáló helyiségek is létrejönnek. A pályázat keretében a Pásztói Múzeumban interaktív bemutatótér kerül kialakításra.
A projekt azonosító száma:	TOP-1.2.1-15-NG1-2016-00018	
A szerződött támogatás összege:	498 124 620 forint	

Ipari csarnok fejlesztés a Déli iparterületen		Megjegyzés
Támogatói döntés:2019.04.03.		
A kedvezményezett neve:	Pásztó Városi Önkormányzat	Projekt megvalósításának időtartama: 2019.05.01.-2021.06.30.
A projekt címe:	Ipari csarnok fejlesztés a Déli iparterületen	A fejlesztés Pásztó Déli Iparterületének továbbfejlesztését, a terület vonzásának javítását, szolgáltatásaival a vállalkozások versenyképességének növelését célozza meg. A projekt keretében a Déli iparterületen létrejövő telephelyen csarnok és fedett szín épül, mely rugalmas felhasználhatóságával ideiglenesen-vagy tartósan igénybe vehető telephelyet biztosít már meglévő, vagy induló vállalkozásoknak.
A projekt azonosító száma:	TOP-1.1.1-16-NG1-2018-00008	
A szerződött támogatás összege:	129 655 569 forint	

Zöld város fejlesztések Hasznoson és Mátrakeresztesen		Megjegyzés
Támogatói döntés: 2019.04.02.		
A kedvezményezett neve:	Pásztó Városi Önkormányzat	Projekt megvalósításának időtartama: 2019.04.01.-2021.04.30.
A projekt címe:	Zöld város fejlesztések Hasznoson és Mátrakesztesen	A projekt keretében Hasznos és Mátrakeresztes városrészekben az Önkormányzat tulajdonában lévő területeken közösségi és sport programok megvalósítására alkalmas aktív rekreációs területek kialakítása valósul meg a szükséges kiszolgáló létesítményekkel, közösségi terekkel együtt.
A projekt azonosító száma:	TOP-2.1.2-16-NG1-2018-00005	
A szerződött támogatás összege:	190 020 709 forint	

Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése - Pásztó-Hasznos háziorvosi rendelő felújítása, korszerűsítése		Megjegyzés
A kedvezményezett neve:	Pásztó Városi Önkormányzat	Támogatási kérelem elbírálása folyamatban van.
A projekt címe:	Pásztó-Hasznos háziorvosi rendelő felújítása, korszerűsítése	Pásztó-Hasznos városrészét kiszolgáló, Alkotmány út 226. szám alatt található ingatlan felújításával és eszközök beszerzésével az egészségügyi alapellátások javítása, korszerűsítése valósul meg a kor igényeinek megfelelő színvonalú ellátás biztosítása érdekében.
A projekt azonosító száma:	TOP-4.1.1-16-NG1-2019-00001	
Az igényelt támogatás összege:	125 000 000 forint	

Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése - A pásztói Idősek Klubja felújítása, korszerűsítése		Megjegyzés
A kedvezményezett neve:	Pásztó Városi Önkormányzat	Támogatási kérelem elbírálása folyamatban van.
A projekt címe:	A pásztói Idősek Klubja felújítása, korszerűsítése	Pásztó, Csillag tér 16. szám alatt működő 40 férőhelyes Pásztói Idősek Klubja felújításával a kor igényeinek, követelményeinek megfelelő színvonalú szolgáltatás biztosítása válik lehetővé. Az ingatlan felújításán túl a nappali ellátásban részesülő fogyatékossággal élők és mozgásban korlátozott idős személyek szállítása érdekében egy 9 személye kisbusz beszerzése is megtörténik.
A projekt azonosító száma:	TOP-4.2.1-16-NG1-2019-00002	
A szerződött támogatás összege:	149 999 995 forint	
Bölcsődei férőhelyek kialakítása, bővítése - Új bölcsőde építése Pásztón		Megjegyzés
A kedvezményezett neve:	Pásztó Városi Önkormányzat	Támogatási kérelem elbírálása folyamatban van.
A projekt címe:	Új bölcsőde építése Pásztón	A beruházás eredményeként 28 bölcsődei férőhellyel rendelkező új bölcsőde épül a jogszabályokban meghatározott kiszolgáló helyiségekkel, valamint a működéshez, neveléshez szükséges eszközökkel, bútorokkal, berendezésekkel együtt.
A projekt azonosító száma:	TOP-1.4.1-19-NG1-2019-00002	
Igényelt támogatás összege:	349 322 379 forint	
Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés Pásztó - Zsigmond király városa		Megjegyzés
A kedvezményezett neve:	Pásztó Városi Önkormányzat	Támogatási kérelem elbírálása folyamatban van.
A projekt címe:	Pásztó - Zsigmond király városa	A tervezett turisztikai fejlesztés célja, hogy Pásztó történelmi városközpontjában található "Romkert" területén egy attraktív, nagy turisztikai vonzerővel bíró, változatos programokat és szolgáltatásokat nyújtó komplex beruházás valósuljon meg. Ennek keretében felújításra kerül a Csohány galéria és Gaál István emlékház, ez utóbbi egy 200 fő befogadására alkalmas rendezvényházzá kerül bővítésre, felújításra kerülnek a környező területek.
A projekt azonosító száma:	TOP-1.2.1-16-NG1-2019-00017	
Igényelt támogatás összege:	499 915 040 forint	
Helyi identitás és kohézióerősítése a Zagyva mentén		Megjegyzés
Támogatói döntés:2017.12.20		
A kedvezményezett neve:	Pásztó Városi Önkormányzat (konzorciumi tag)	Projekt megvalósításának időtartama:2017.12.-2021.04
A projekt címe:	Helyi identitás és kohézióerősítése a Zagyva mentén	A projekt átfogó célja, hogy fejlessze az a projekt által érintett területén élő közösség tagjainak egymás iránti felelősségtudatát, a helyi civil társadalom felkarolásával segítse a helyi közösségi konfliktusok megoldását és az önálló cselekvési képességek erősítését, erősítse a civil aktivitást, általánosan elfogadottá tegye az önkéntességet, illetve erősítse a helyi identitást, valamint a településhez, településrészekhez, térséghez való kötődést.
A projekt azonosító száma:	TOP-5.3.1-16-NG1-2017-00003	
A szerződött támogatás összege:	73 565 860 forint	

Gyógyvízre alapozott rehabilitációs és szabadidőközpont kialakítása I. ütem		Megjegyzés
Támogatói döntés: 1004/2019. (I.18.) Korm.határozat		
A kedvezményezett neve:	Pásztó Városi Önkormányzat	Projekt megvalósításának időtartama:2019.01-2020.12.
A projekt címe:	Gyógyvízre alapozott rehabilitációs és szabadidőközpont kialakítása I. ütem	A fejlesztés I. ütemében a meglévő termálkút kútszivattyújának nagyobb kapacitásra történő cseréje, kültéri termál ülőmedence kialakítása, a nyári és átmeneti időszaki üzemet biztosító gépészet kialakítása, a gyermekmedence nyári melegítésének napkollektorokkal történő megvalósítása, valamint a fürdő infrastruktúrájának jogszabályok alapján szükséges fejlesztése történik meg.
A projekt azonosító száma:	BMÖGF/292-1/2019	
A szerződött támogatás összege:	200 000 000 forint	

Forrás: Városfejlesztési Osztály

A táblázatban jelzett projektek az alábbiak szerint kerülnek bemutatásra:

1.	Elkészült projektek:	3 db	190 M Ft
2.	Megvalósítás 2020-ban:	2 db	61 M Ft
3.	Megvalósítás 2021-ben:	9 db	2 380 M Ft
4.	Több éves projektek:	3 db	241 M Ft
5.	Bírálat alatt	4 db	1 123 M Ft
		21 db	**3 995 M Ft**

A projekt táblázat jól mutatja, hogy különböző támogatásokból finanszírozott, Pásztó Városi Önkormányzat által kezelt projektek tervezett bekerülési költsége megközelíti a 4 Mrd Ft-ot. Ehhez jön még a külső gesztorok által koordinált két kerékpárút projekt, amelyek összköltsége megközelíti a 2 Mrd Ft-ot.

A fejlesztési programok, célkitűzések meghatározása

1. Munkahelyteremtés, foglalkoztatás elősegítés

Pásztó Városi Önkormányzat a Nógrád Megyei Kormányhivatallal, a Pásztói Járási Hivatallal és annak Járási Munkaügyi Osztályával folyamatos, jó munkakapcsolatot ápol. Az önkormányzat vezetői, szakemberei szorosan együttműködnek az adott vezetőkkel, az önkormányzatot érintő pályázatokat kezelő szakemberekkel és a megyei vezetővel.
Mind ezek eredményeként valósultak meg az önkormányzat elmúlt évek közfoglalkoztatásra irányuló programjai.
A megvalósított programok a fontos- és szükséges közfoglalkoztatás mellett az álláskereső lakosok továbbképzési lehetőségeit is elősegítették. A befejezett tanfolyamok- és képzések illeszkednek a város közfoglalkoztatási céljaihoz. Fontos, hogy a közfoglalkoztatás az értékteremtést is célozza, ezáltal a programba bevont foglalkoztatottak motivációja jelentős mértékben erősödött.
Fontos megemlíteni, hogy Pásztó Városi Önkormányzat az oktatási és foglalkoztatási programjainál segítséget nyújt a környező települések álláskeresői számára is.
A hátrányos helyzetű, tartós munkanélküliek foglalkoztatásának elősegítése elsősorban a közhasznú foglalkoztatás lehetőségeinek bővülésével javulhat.

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők, kisebb eséllyel indulnak az elsődleges munkaerő piaci versenyben. Ezért számukra fontos volt humán erőforrásuk, piaci- és közfoglalkoztatási igényekhez történő fejlesztése.
*Az elmúlt években b*etanított parkgondozó, programfejlesztési és programmegvalósítási munkatárs, társadalombiztosítási ügyintéző, mezőgazdasági munkás, stb. OKJ-s képzések valósultak meg. A képzésekben közel 100 fő vett részt.
A hagyományos hosszabb időtartamú foglalkoztatás keretében a foglalkoztatottak a Pásztói Polgármesteri Hivatal munkáját segítik. E mellett az intézményi közfoglalkoztatást az óvodában, a művelődési központban, a könyvtárban és a múzeumban is támogatják, melynek önrészét az önkormányzat finanszírozza. A közfoglalkoztatottakkal járó feladatokat az önkormányzat visszavette a Pásztói Városgazdálkodási Közhasznú Nonprofit Kft-től.
A 2015-2016-ban indult új típusú közfoglalkoztatási programok az értékelőállító munkát helyezik előtérbe. Ennek keretében ez a program az alábbi szakmai ágazatokat támogatta.
Ipar-szolgáltatás program

1. Térkő készítés
2. Építő csoport

Mezőgazdasági program

1. Kertészet
    a. Szabadföldi növénytermesztés
    b. Fóliás növénytermesztés
2. Gyümölcs ültetvény

Mindezen programok, oktatások, intézkedések és együttműködések azt eredményezték, hogy a köztisztasági tevékenységeknél, valamint az értékteremtő munkát végzők esetében is stabilizálódott a létszám. Sajnálattal kell megállapítani, hogy az álláskeresők - közfoglalkoztatottak között ma már alig van olyan szakmunkás, aki önálló feladatellátásra alkalmas lenne. Az elsődleges munkaerő piacra történő elhelyezkedés itt is jellemző volt. Azt viszont nehéz lenne megjósolni, hogy a vírus okozta gazdasági válság milyen hatással lesz az alacsony képzettségű dolgozókra.

Vállalkozások támogatása

Az elmúlt években a KKV-kal való együttműködés javult, amely a partneri viszony megteremtésén túlmenően az önkormányzat több programjának is köszönhető. Ezen lépések és eredmények a településen működő vállalkozások önkormányzattal való kapcsolattartását és az együttműködés színvonalát növelni tudta. Ezt törte szinte ketté a vírus okozta gazdasági válság és a karantén miatt előírt kötelezettségek (pl: foglalkoztatási paktum 17 M Ft).
Így hát kiemelt figyelmet kell fordítani a Kormány gazdasági mentőcsomagjában jelzett célok megvalósításának támogatására, helyi munkahelyek megtartására és majdani fejlesztésére. Az önkormányzat érintett ügyintézői megkülönböztetett, kiemelt figyelmet és soron kívüli ügyintézést kell, hogy biztosítsanak az ezirányú ügyek intézésénél. Szükség esetén az ügyintézéshez szükséges társhatóságokkal, felettes hatóságokkal azonnali, soron kívüli kapcsolatot teremtsenek és segítsék elő a probléma mielőbbi elégedett kezelését, valamint a fejlesztést tervező helyi vállalkozások problémáinak megoldását.

Pásztó város vállalkozásfejlesztési támogató tevékenysége

Pásztó Városi Önkormányzat Hivatalának szakosztályai végzik ezen tevékenységeket.

Az önkormányzati építéshatósági tevékenység 2020. március 01-től a Kormányhivatalhoz került. Igy ezekre a tevékenységekre az önkormányzatnak már nincs ráhatása.

Városi rendezvényeken-, megyei kiállításokon a város bemutatásán kívül, továbbra is elő kell segíteni a helyi vállalkozások, kézművesek részvételét és bemutatkozását. Ha ez nem működik a lehetőségekhez mérten képviselni kell őket.

A gazdaság újra indításának időszakában és azt követően is vállalni kell a vállalkozásfejlesztési tanácsadásokat, a tájékoztató rendezvények- és a szakmai fórumok megszervezését.

Segíteni kell a vidékfejlesztési programhoz, pályázatokhoz kapcsolható pásztói aktivitás megőrzését, még akkor is, ha a pályázatok nagyobb részben az 5 000 főt meg nem haladó településekre vannak kiírva.

Nógrád Megyei Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítvány

Magyarországon 1994-től csak ez a hiteltípus támogatja a Kis-és Középvállalkozások használt gép-, eszköz-, berendezés- és épület vásárlását. A mindenkori jegybanki alapkamat, plusz 1%-os, igen kedvező THM ellenére a pásztói vállalkozások hitel iránti igénye 2015 körül minimálisra csökkent. Igaz, hogy a pásztói vállalkozások voltak azok, amelyek több évben is a Nógrád Megyében felvett legnagyobb összesített eredményt produkálták 1996-2004 között. E mellett a visszafizetési morál is kiemelkedő volt.
A lecsökkent hiteligényen igyekezett változtatni az Alapítvány és az Önkormányzat között 2016-ban született megállapodás. Ennek eredményeként Pásztó Városi Önkormányzat az Alapítvány által folyósított mikro hitel 3,9%-os fix kamatát - a Képviselő-testület által meghatározott feltételeknek megfelelő vállalkozástól, maximum 5 éves futamidőre - átvállalja.
A változás bekövetkezett, mivel az elmúlt 3 évben a 100 M Ft-os mikro hitelkeretből, csak 10 M Ft az az összeg, amelyet a pásztói vállalkozások még nem használtak fel. Meg kell jegyezni, hogy erre a forrásra is meg van a kamattámogatási nyilatkozat, de a vállalkozás még nem adta be a hitelkérelmét.
Ez azt jelenti, hogy a megállapodásban rögzített 100 M Ft kamatmentes pásztói forráskeret elfogyott/elfogyhat.
E támogatás eredményeként ez idáig 10 vállalkozás valósíthatta meg tervezett fejlesztését (90 M Ft), amely 11 új munkahely létrehozását és 5 munkahely megtartás eredményezte.
Az önkormányzat a mikro hitel tanácsadást, mint ingyenes szolgáltatását fenntartja.

Egyéb szervezetek

A különböző feladatellátások a városban működő szakmai szervezetekkel az elmúlt években hatékony együttműködést eredményeztek.

A város, fejlesztési terveinél külön hangsúlyt kapott a vállalkozások versenyképességének javítása különböző tanácsadási, oktatási és képzési projektelemek megvalósításával.

Ez főként a Nógrádi Szabad Vállalkozási Zóna helyi foglalkoztatási paktum projekt által biztosított, 17 M Ft-os keret terhére megvalósított programokra igaz (2021. november-ig).

2.Településfejlesztés

A városi projektek tervezésénél és azok megvalósításánál figyelembe vettük az önkormányzat, a gazdaság-, a helyi közösség-, kulturális-, környezeti- és társadalmi igényeit és érdekeit. A további fejlesztési terveket is ezen érdekrendszer alapján tervezzük megvalósítani.

Az önkormányzat tulajdonában lévő kötelező- és vállalt feladatellátáshoz kapcsolódó intézmények felújítási projektjei reális elvárásokhoz igazodnak.

Az intézményi infrastruktúra működtetésének és színvonalának felülvizsgálata megtörtént. Az igényekhez és a költséghatékony fenntartáshoz, működtetéshez szükséges fejlesztési elképzelések az alábbiak szerint tervezettek.

Pásztó Városi Önkormányzat támogatja a gyermekek, az idősek, a hátrányos helyzetűek, a fogyatékkal élők és nem utolsó sorban a nők helyzetének, helyi esélyegyenlőségének javítását. Ennek érdekében készítette el és a 28/2019.(I.31.) számú Képviselő-testületi határozatával elfogadta Pásztó Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programját. Az itt megfogalmazott célok elérését jelentős mértékben támogatja a Szociális városrehabilitációs projektek is. Ezek együttes költsége megközelíti a 300 M Ft-ot.

Az önkormányzat a településen működő civil szervezetekkel, vállalkozásokkal való kapcsolatát szorosabbra fűzi, számít véleményükre, javaslatukra. Azok jó színvonalon történő működésének elősegítése érdekében az elmúlt években jelentős mértékben növelte ezen szervezetek éves működési támogatását.

Vállalja továbbá, hogy a város gazdasági életében meghatározó szerepet betöltő vállalkozókkal évente legalább két alkalommal találkozik és egyeztet.

Az önkormányzat a térfigyelő kamerarendszer kiépítésével és működési feltételeinek biztosításával, a rendőrkapitánysággal szoros együttműködésben, a polgárőrség működésének segítésével törekszik a lakosság közbiztonságának javítására.

Az önhibáján kívül hátrányos helyzetbe került személyek-, családok részére a szociális intézményhálózat, a pénzbeli szociális segélyezési formákon keresztül, közmunka biztosításával, az önkormányzati hatáskörbe tartozó kedvezmények- és díjak érvényesítésével nyújt továbbra is segítséget.

3.A helyi adópolitika célkitűzései

A város szűkös pénzügyi helyzete, az esetleges további állami források csökkenése és a koronavírus által okozott gazdaságsági problémák állami kezelésére tett intézkedések önkormányzatra gyakorolt hatásai bevételek hiányában rákényszeríthetik az önkormányzatot arra, hogy a településen bevezetett helyi adók mértékét felülvizsgálja. Felülvizsgálja a helyi adómentességek és kedvezményezettek körét és a változtatás jogi hátterét. Hatékonyabbá teszi a helyi adóból fennálló kintlévőségek behajtását.

A közszolgáltatások biztosítása és azok színvonalának javítása

Gazdasági program szakmai részei több helyen tartalmazzák a közszolgáltatások biztosítását szolgáló intézmények korszerűsítését és színvonalának emelését. Az önkormányzat által működtetett intézményhálózat megfelel a szakmai követelmény rendszereknek, amelyeket több belső és külső felülvizsgálat és átalakítás, megszüntetés is megerősített. Az intézményhálózat gazdaságosabb működtetésének érdekében folyamatosan figyelemmel kell kísérni a rendszeresített közszolgálati díjakat. Azokat a jogszabályi keretek között igazítani szükséges a környezetünkben működő más intézmények díjaihoz.

A város arculatának javítása, az igényes lakókörnyezet kialakítása, fenntartása és a közvagyon védelme érdekében erősíteni kell az önkormányzat és a lakosság közötti kapcsolatot. A város rehabilitációs projekt megvalósítása során létrehozott, jelentős nagyságú zöld felületek mellett a város komplex program keretében tervezi fejleszteni parkjait, köztereit és közterületeit.

Vagyongazdálkodás

A szakmai anyag a fentiekben részletesen tartalmazta az önkormányzat hitelállományának változását.

Az önkormányzat tulajdonában lévő Pásztói Városgazdálkodási Közhasznú Nonprofit Kft. város életében betöltött szerepének növelése szükséges. A többlet tevékenységek megvalósítása, vagyonnövekedést és pénzügyi bevételek megszerzését teszik lehetővé a gazdasági társaság számára.

A tervezett EU-s és hazai támogatásokból megvalósított projektek az önkormányzati vagyon gyarapodását segítik elő. Igaz, hogy azok előkészítése és megvalósítása jelentős erőforrásokat igényelnek az önkormányzattól. Ezek biztosítása és a projektekhez kapcsolódó fenntartási kötelezettség egyben kiadásokat is eredményez.

Az önkormányzati vagyon struktúrája

Magyarország Alaptörvénye rögzíti, hogy az állam és a helyi önkormányzat tulajdona nemzeti vagyon.

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. tv. (a továbbiakban: nemzeti vagyontörvény) szabályozza az állam és a helyi önkormányzatok tulajdonában álló vagyon megőrzésének, védelmének és a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodásnak a követelményeit, az állam és a helyi önkormányzatok kizárólagos tulajdonának körét, a nemzeti vagyon feletti rendelkezési jog alapvető korlátait és feltételeit, valamint az állam és a helyi önkormányzat kizárólagos gazdasági tevékenységeit.

Az önkormányzat határozott célja és törekvése, hogy az esetenként a Mátrában lezúduló hatalmas mennyiségű csapadék okozta kártételektől Pásztót, Hasznos és Mátrakeresztes városrészek lakóit, gazdálkodó szervezeteit és intézményeit megvédje. Ennek érdekében kiemelten szorgalmazza a Mátrában a vízgyűjtő területen záportározó építését, a Hasznosi víztározó biztonságos, a környezetet nem veszélyeztető működését, a Kövicses patakon lefolyó víz kártételektől mentes biztonságos elvezetését.

4.Városüzemeltetési politika

A városüzemeltetési politika fenntarthatóság szempontjából kiemelt célja a környezetvédelem. Az élhető kisvárosi természeti környezetének megóvása, a levegőtisztaság, a felszín alatti és felszíni vizek védelme, a veszélyes és a kommunális hulladékkezelés megoldása továbbra is fontos feladat. Ezekhez kapcsolódóan szükséges meghatározni a város közlekedési infrastruktúrájának fejlesztését, valamint a felettes szervek felé jelezni az állami beruházásként megvalósításra javasolt közútfejlesztési projekteket.

Városfejlesztési programok és tervek:

1. Környezetvédelmi Program,
2. Hulladékgazdálkodási Terv
3. Integrált Városfejlesztési Stratégia
4. Pásztó Város Fejlesztési Koncepciója (az ITS része).
5. Településrendezési Terv,
6. Pásztó Város Fejlesztési Koncepció.
    a. Helyi Építési Szabályzat, melynek melléklete Szabályozási Terv
    b. Településszerkezeti Terv

Önkormányzati lakásállomány

A 32 db önkormányzati tulajdonú lakáscélú ingatlanból jelenleg 3 db bérlő által nem lakott (rossz állapotú), ebből 1db lakás használhatatlan állapotban van (a volt Volán iroda).
10 db ingatlan tekintetében a bérlőknek határozatlan idejű bérleti szerződésük van szociális alapon. Szakember ellátás címén 8 lakás van kiutalva, ebből 1 lakás határozatlan idejű szerződéssel van kiadva.
11 ingatlan bérleti szerződése határozott időre kerül megkötésre ebből 8 db 1 évre, 1 db pedig 3 évre lett megkötve. 1 db lakásban a bérlő érvényes bérleti szerződés nélkül tartózkodik. 3 bérlő fizet költség alapon lakbért (800 Ft /m²).
Megüresedett lakás esetén a Képviselő-testület dönt a bérbeadásról. A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény 84. § (1) bekezdése ad magyarázatot. Az önkormányzat lakásrendelete nem tartalmaz névjegyzékbevételre vonatkozó előírásokat.
Önkormányzati bérlakás igénylések (lakásbérlet meghosszabbításokkal együtt) 2019-ben 21 lakásbérlet (15 db) és lakásbérlet meghosszabbítás.

Megállapítható, hogy az Önkormányzat a jelenlegi bérlakás állományával az újonnan beérkezett bérlakás igények (nem meghosszabbítás) kis részét tudja támogatni. Több bérlő esetében jelentős lakbérhátralék halmozódott fel. A hosszú ideje fizetési hajlandóságot nem mutató (még megkötött részletfizetési megállapodás után sem) bérlők helyére pontosan fizető, új bérlők kijelölésével növekedne a lakbérbevétel.

Lakó- és üdülőtelkekkel kapcsolatos faladatok

A város számára célszerűbb az új telkek kialakítása helyett a városra jellemző intenzívebb beépítés, a korszerű többszintes városias lakóépületek kialakítása, mint ahogyan történt a Nagymező úti és a Fő úti ingatlannál. A telkes családi ház beépítés helyett az egy telek 4-6 lakás építése célszerűbb. Az ilyen lakásokra van igény, mert gazdaságosabbak, mint egy külön álló telekkel rendelkező családi ház építése, fenntartása és biztosítják a lakáshoz szükséges zöldterületet, kertet is. Ezért, a kereslet-kínálat figyelemmel kísérése mellett az önkormányzatnak nem célszerű a városközponttól távol újabb építési telkeket kialakítani.
Az üdülőtelkek iránti érdeklődés felkelthető a Muzsla üdülőövezetben a tóhoz közeli környezete jó karbantartásával. Segíti a vonzerőt a tóig aszfaltburkolattal felújított 3 km-es odavezető út is.

Nem lakáscélú helyiségeket érintő gazdálkodás

Az elmúlt időszak végzett fejlesztések, intézmény összevonás eredményeként növekedett az értékesíthető ingatlanok száma, melyből idő közben értékesítés is történt.

Kommunikációs és marketing feladatok

Pásztó Városi Önkormányzat tevékenységét nem öncélúan, hanem jogszabályi keretek között a helyi lakosok érdekében végzi. Ezért fontos, hogy tevékenysége átlátható, figyelemmel kísérhető és ellenőrizhető legyen. Elengedhetetlen, hogy szakmai munkáját kellő részletességgel és folyamatosan kommunikálja az érintettek és az érdeklődők felé. Az ehhez szükséges alapvető kommunikációs csatornák rendelkezésre állnak, melyek a következők: Városi honlap (www.paszto.hu), városi televíziók (Pásztó Városi TV, VárTv), Pásztói Hírlap, jelentősebb projektekhez kapcsolódó információs anyagok, stb. Pásztó város honlapján civil szervezetek és vállalkozások számára az önkormányzat ingyenes hirdetési lehetőséget biztosít. Széleskörű marketing munka szükséges Pásztó város vonz erejének propagálásához, mely középtávon a város vonzerejének és látogatottságának növekedését eredményezheti.

5.Befektetés-támogatási politika

A város a befektetés ösztönzés területén elsősorban a helyi vállalkozások fejlesztéseit tudta támogatni. Ezek inkább az ipari épületek bővítését, technológiai korszerűsítéseket és minőségbiztosítási fejlesztéseket tartalmaztak. A fejlesztések önkormányzati pénzügyi forrásokat nem igényeltek.

Barnamezős beruházások megvalósításával két vállalkozás települt le a városba, mely az óta is működik. Az önkormányzat a hatósági ügyintézésnél (szakhatósági vélemények, engedélyek, stb.) a munkahelyteremtéssel, vagy ipartelepítéssel kapcsolatos esetekben az ügyfél részére soron kívüliséget biztosított.

A város zöldmezős ipari területek kialakítására az északi - és a déli iparterületeken jelentős összegű forrást nyert el. Az északi iparterület kivitelezési munkái hamarosan elkezdődhetnek.

Ipari területek és inkubátor fejlesztése (Megyei kulcsprojekt) nem valósult meg a 21-es főút mellett. A jelentős fejlesztési forrás több kisebb projekt megvalósítását segíti (Mátraszőlős, Szurdokpüspöki).

Kerékpárút az északi iparterületek felé. A város által tervezett kerékpárutak tervei jelentős mértékben megváltoztak, de a cél nem változott. A bátonyterenyei és a Szurdokpüspöki ipari területek elérhetőségét megközelítőleg 2 Mrd Ft tervezett összköltségű, több mint 26 km hosszúságú projektmegvalósítások fogják segíteni.

Kerékpárút a hasznosi és a mátrakeresztesi városrészek között

A rendelkezésre álló forráskeret és a Hasznos-Mátrakeresztes-Heves megye megközelítését biztosító kerékpárút tulajdoni viszonyai nem tették lehetővé a projekt általunk történő megvalósításának tervezését. Ezért e projektet a Nógrád Megyei Önkormányzat és a Megyei Fejlesztési Ügynökség felé, mint lehetséges és szükséges fejlesztést jeleztük.

Pásztói strandfürdő fejlesztése

A pásztói strand színvonalának emelésére kisebb (30 M Ft-nál több) önkormányzati forrás került felhasználásra. A Kormány közvetlen támogatásának köszönhetően jelenleg 200 M Ft fejlesztési forrás felhasználása zajlik a fejlesztés I. ütemeként. Továbbra is szükséges vizsgálni a strandfürdő fejlesztésének lehetőségeit pályázati, magán, vagy egyéb forrás bevonásával.

A fentiekben bemutatott igen részletes és átfogó információkból megállapítható, hogy alulfinanszírozott kötelező önkormányzati feladatellátás, a vállalt önkormányzati feladatok, az állami forráselvonás és az Európai Uniós- valamint önkormányzati pályázatokhoz szükséges önerő biztosítása az elmúlt években, Pásztó Városi Önkormányzat költségvetését jelentős mértékben megterhelte. Az állam vissza nem térítendő támogatásai azonban jelentős mértékben segítették a város gazdasági stabilitásának megteremtését.

Mind ezek mellett kijelenthető, hogy az előző ciklusban megtervezett- és kisebb részben megvalósított, valamint a megvalósítás - és az előkészítés szakaszában lévő 2020-2024 között megvalósítani tervezett projektek a várost egy eddig nem látott fejlődési szintre emelhetik.

Pásztó, 2020. április 23.

Pásztó Városi Önkormányzat

Farkas Attila
Polgármester

Felhasznált szakmai anyagok:

1. Pásztó Városi Önkormányzat Gazdasági Programja 2015-2019
2. Nógrád Megyei Területfejlesztési Koncepciója
3. Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)
4. Helyi Esélyegyenlőségi Program 2019
5. Integrált Városfejlesztési Stratégia
6. Az Önkormányzat Osztályaitól kapott szakmai anyagok

Mellékletek:

1. Pásztó Városi Önkormányzat bevételeinek és kiadásainak összevont mérlege 2015-2019

PÁSZTÓ VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT BEVÉTELEINEK ÉS KIADÁSAINAK ÖSSZEVONT MÉRLEGE

(e Ft-ban)

Megnevezés	2015. év tény	2016. év tény	2017. év tény	2018. év tény	2019. év terv
1. BEVÉTELEK					
Állami támogatás (működési)	615 946	569 159	529 822	507 481	600 999
Működési célú támog. ÁH-n belül	124 919	61 835	590 413	287 218	254 948
Felh.célú támogatás ÁH-n belül	131 214	4 792	1 240 412	188 114	862 771
Közhatalmi bevételek	395 885	472 251	494 905	509 512	560 100
- ebből helyi adók	363 707	441 649	464 026	480 413	529 000
Működési bevételek	172 658	188 821	206 403	176 317	177 692
Felhalmozási bevételek	7 094	59 979	6 448	75 344	108 830
Műk.c.átvett pénzeszköz ÁH-n kívül	3 864	7 700	12 762	- 3 840	2 000
Felh.c.átvett pénzeszköz ÁH-n kívül	5 301	8 669	2 059	1 398	11 000
KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTEL ÖSSZESEN:	**1 456 881**	**1 373 206**	**3 083 224**	**1 749 224**	**2 578 340**
Folyószámlahitel	70 000	88 026	109 048	130 000	130 000
Fejlesztési hitel	11 590	-	60 000	-	150 000
Előző évi költségvetési maradvány	82 241	31 686	30 795	1 780 818	1 915 948
ÁH-n belüli megelőlegezés	17 664	15 386	16 458	17 055	3 734
FINANSZÍROZÁSI BEVÉTEL ÖSSZESEN:	**181 495**	**135 098**	**216 301**	**1 927 873**	**2 199 682**
BEVÉTELEK MINDÖSSZESEN:	**1 638 376**	**1 508 304**	**3 299 525**	**3 677 097**	**4 778 022**
2. KIADÁSOK					
Személyi juttatások	567 231	516 733	504 952	646 152	796 326
Munkaadót terhelő járulékok	147 536	145 881	116 984	127 749	152 598
Dologi kiadások	373 920	454 400	425 128	501 549	1 066 392
Ellátottak pénzbeli juttatása	42 217	30 934	38 038	35 191	44 364
Egyéb működési c. kiadások	202 910	112 123	146 075	89 010	99 662
MŰKÖDÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN:	**1 333 814**	**1 260 071**	**1 231 177**	**1 399 651**	**2 159 342**
Beruházások	157 877	55 260	127 983	186 249	1 908 178
Felújítások	27 966	32 602	17 879	24 706	551 535
Egyéb felhalmozási kiadások	12 451	17 686	10 143	885	-
FELHALMOZÁSI KIADÁS ÖSSZESEN:	**198 294**	**105 548**	**156 005**	**211 840**	**2 459 713**
KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN:	**1 532 108**	**1 365 619**	**1 387 182**	**1 611 491**	**4 619 055**
Folyószámlahitel törlesztése	70 000	88 026	109 048	130 000	130 000
Feljesztési hitel törlesztése	-	6 200	5 390	4 500	8 580
ÁH-n belüli megelőleg.visszaf.	4 581	17 664	17 087	15 159	20 387
FINANSZÍROZÁSI KIADÁSOK ÖSSZESEN:	**74 581**	**111 890**	**131 525**	**149 659**	**158 967**
KIADÁSOK MINDÖSSZESEN:	**1 606 689**	**1 477 509**	**1 518 707**	**1 761 150**	**4 778 022**